

Výroční zpráva Městské knihovny v Praze za rok 2002

OBSAH

1	Úvodní slovo primátora hl. m. Prahy
2–3	Uplynulý rok očima nového ředitele MKP
4–5	Kaleidoskop
6–7	Léto u vody aneb boj s živlem
8–14	Historická zkouška hodinu po hodině
15–19	Informace o informacích aneb byli jsme vidět
20	111 let služby zvědavým Pražanům
21	Ještě kvalitnější, obsáhlejší, modernější, rychlejší
22–23	Síť, ve které je dobré uvíznout
24	Péče o knihy je základem péče o čtenáře
25	Koniáš, který má knížky rád
26–27	Pět výpůjček na každého Pražana včetně kojenců
28–29	Na besedách nikdo neklímal
30	V rodině velkých evropských knihoven
31	Hospodaření MKP v r. 2002
32	Víme co, víme jak
33	Kontakty

M Ě S T S K Á
K N I H O V N A
V P R A Z E

Výroční zpráva Městské knihovny v Praze za rok 2002

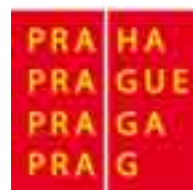
Uplynulý rok 2002 rozhodně nelze přirovnat k líně tekoucímu proudu řeky, ale právě naopak. Byl to rok změn, zvratů a bohužel i velmi smutných událostí. Loňská srpnová povodeň dramaticky postihla zemi, její hlavní město i jeho knihovnu. Po vší té spoušti, kterou ničí vlna způsobila, se však projevila obrovská lidská solidarita, nasazení, odhodlání postavit se nepřízní osudu a chuť pomáhat druhým. Díky tomu se Praha s následky katastrofy úspěšně vyrovnává a díky tomu neznamenala tato dramatická událost dlouhé zastavení na cestě rozvoje a budování moderní evropské metropole i její knihovny evropských parametrů.

Město se dál staralo a stará o rozvojové programy knihovny, věnuje nemalé finanční prostředky na kultivaci a modernizaci sítě knihoven na celém území města a to i ve spolupráci s představiteli mnoha městských částí. Následky ničivé povodně jsou postupně odstraňovány a výsledky tohoto snažení se projeví v nejbližších měsících. A to je dobře, protože – jak prokazuje návštěvnost – zájem občanů Prahy všeho věku a všech sociálních vrstev o služby knihovny v roce 2002 opět výrazně vzrostl.

Městská knihovna v souladu se strategickým plánem hl. m. Prahy podporuje celoživotní vzdělávání občanů Prahy a je tak jednou z klíčových institucí posilujících postavení Prahy jako centra vzdělanosti a humanity. Nabízí všem návštěvníkům Prahy přístup k literárnímu, hudebnímu, dramatickému a výtvarnému kulturnímu dědictví. Pomáhá naplňovat právo Pražanů na svobodný přístup k informacím mimo jiné i tím, že nabízí bezplatný přístup na Internet. Finanční prostředky, které Praha do rozvoje knihovny vkládá, se tak stávají dobrou investicí do kvality života občanů našeho hlavního města.

Městská knihovna je instituce mimořádně potřebná a město Praha o ni bude pečovat stejně jako o zájmy a potřeby jejích uživatelů.

Pavel Bém
primátor hl. m. Prahy

Pršelo Uplynulý rok očima nového ředitele

Pršelo. Bylo nám sto jedenáct. Svoji funkci opustila paní ředitelka a tři vedoucí obvodních knihoven. Zrekonstruovali a zautomatizovali jsme Opatov. Ale hlavně a úplně ze všeho nejvíc pršelo...

Loňský rok je jako bláznivý kaleidoskop barevných střepů. Stačí jej pootočit jen o týden a obrázek se přeskupí v něco úplně jiného. Stalo se toho hodně. Do jednoho roku se to nějak nechce vejít.

Otevřeli jsme na začátku roku naši největší pobočku na Opatově. Měla raketový start a koncem roku už podávala výkony jako dvě další pobočky v pořadí dohromady. I díky ní jsme překročili v roce 2002 výkony roku 2001. Navzdory tomu, co se na nás během roku sesypalo. Pomohly i další dvě zrekonstruované pobočky, které v první polovině roku rozšířily rodinu automatizovaných knihoven: Husitská na Žižkově a Prosek.

2002 ... 2002 ... 2002. Zvláštní číslo – jakoby spleené ze dvou skoro stejných polovin. Ale dvě poloviny roku 2002 byly každá jiná. Jako den a noc. Jako sucho a mokro.

Ta první polovina roku byla především ve znamení tří jedniček. Chystali jsme se na oslavu 111. narozenin. Vznikla promyšlená komunikační kampaň, která měla oslovit veřejnost a připomenout jí, jaký význam má metropolitní veřejná knihovna na počátku III. tisíciletí. Vznikla celá kolekce propagačních materiálů. Podnikli jsme řadu akcí. Pronikli jsme do médií a povědomí veřejnosti jako nikdy předtím. Vše pod ústředním mottem kampaně: „Již 111 let Vám nabízíme informační a kulturní bohatství světa.“

Přesně v polovině roku jsme se rozloučili s dosavadní ředitelkou paní Annou Bimkovou. Dlouho jsme ji přesvědčovali, že by to ještě počkalo, že má ještě dost sil. Odmítla s vlídnou nesmlouvavostí, pro ni tak příznačnou. Vedla knihovnu více než dvě desetiletí a přivedla ji mezi špičku evropských metropolitních knihoven.

A pak přichází předěl dvou různých polovin roku. Nejprve jsme si mysleli, že tím hlavním předělem bude změna ve funkci ředitele knihovny. Nebyla. Začalo pršet...

Velká voda zatopila suterény Ústřední knihovny a ředitelství, smetla pobočky v Holešovicích a v Karlíně. Surrealistický stříhový klip vzpomínek. Postavy s rysy strhanými únavou se brodí po kolena ve vodě, když vynášejí poslední knihy ze suterénních skladů Ústřední knihovny. Kužely světla baterek přejíždějí hladinu bazénu, ve který se proměnil náš velký divadelní a filmový sál – bazén s pěti metry špinavé kanalizační vody. V Holešovicích stovky let staré knihy s vyhrzlými vnitřnostmi pokryté páchnoucím bahnem. Zmrazit! Sháníme mrazírnu, která by přijala dvacet tisíc kontaminovaných svazků. Díky vám všem z Mochovských mrazíren, že jste se nechali přesvědčit! Byli jsme první a zdaleka ne poslední, o koho jste se postarali. Zoufalý závod s časem. Nejsme na něj sami – stovky rukou neznámých dobrovolníků, jejichž jména se už nikdy nedozvíme, vyndávají něžně z bláta poškozené knihy, omývají je čistou vodou a balí do plastických pytlů. Díky vám! Stihli jsme to dříve, než se plísňe stihly zmocnit svazků nesoucích paměť několika století.

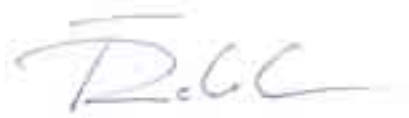
V kanceláři, kterou provizorně napájí elektřinou dieselagregát, poprvé píšu nové, rozšířené heslo naší kampaně: „Již 111 let Vám nabízíme informační a kulturní bohatství světa... a budeme v tom pokračovat!“ Odhodlání všech je nezměrné. Den už nemá čtyřadvacet hodin. Má jich mnohem víc. Musí mít, abychom všechno zvládli. Chceme otevřít pro veřejnost co nejdříve. Není elektřina, nejdou telefonní linky. Ale náš internetový server už informuje veřejnost o tom, co se děje. Zarputile zdoláváme jednu překážku za druhou.

Otevíráme naše provozy veřejnosti v neuvěřitelně krátkém čase.

Ten první půlrok byl dobrou „před“ a ten druhý „po“ povodni. Půlrok „po“ je naše práce zvláště schizofrenní. Musíme zajistit normální každodenní práci. Lidé si chtějí půjčovat knížky, číst si, připravovat se ke zkouškám. Plánujeme rekonstrukci a automatizaci dalších poboček. Koncem roku dokonce otevíráme novou pobočku v Záhřebské ulici. Dokončujeme organizační změny – slučujeme některé obvody do souměřitelných celků, rok končíme s Prahou pokrytou šesti obvody knihovny.

A vedle toho zachraňujeme zmražené vzácné tisky a sháníme peníze. Pořádáme sbírky, oslovujeme sponzory i politickou reprezentaci. Díky vám všem, kteří jste pomohli! Jména mnohých z vás ani neznáme, ale tím není naše vděčnost menší. A pořád komunikujeme s veřejností – lidé chtějí vědět, jak se daří jejich knihovně.

Na závěr si nechám poděkování svým spolupracovníkům. Snad si ještě pamatují, co jsem říkal ve svém „inauguračním“ projevu: „Zahrady jsou moudré. A když si neví zahradník rady se zahradou, bude si vědět zahrada rady se zahradníkem.“ Městská knihovna v Praze prokázala, že je zahradou, kde místo květin voní knížky onou zvláštní nepopsatelnou vůní tiskařské černi, čistého bílého papíru a moudrosti dobře uspořádaného světa. Zahradou, která roste před užaslými očima. A také zahradou s pevně zapuštěnými kořeny, které neohrozí ani pětisetletá voda. Vás všechny, kteří máte tuto zahradu rádi, chci ujistit: „... a budeme v tom pokračovat!“

RNDr. Tomáš Rehák
ředitel MKP

Petra Hůlová

Ludvík Vaculík

Interiér bibliobusu

Malý čtenář v bibliobusu

Nová pobočka na Žižkově

Africké odpoledne

„Cestou domů“

Kaleidoskop

Co přinesl rok 2002 knihovně
a co knihovna roku 2002

- ✦ **Besedy se zajímavými lidmi** opět lákaly čtenáře, např. na Břevnově se představil Jiří Stránský, Vladimír Křivánek, Vladimír Merta, Pavel Verner, Kateřina Rudčenkova, Zdeněk Mahler a řada dalších, na Ortenově náměstí zase Ivo Železný, pobočka na Veselí postupně přivítala Ludvíka Vaculíka, Ivana Klímu, Jáchyma Topolu a Petru Hůlovou, v Ústřední knihovně hovořil Viktor Suvorov atd.
- ✦ **Bibliobus na mezinárodním veletrhu Svět knihy** budil zaslouženou pozornost literárně zainteresované veřejnosti a přivítal spoustu zvědavých návštěvníků
- ✦ **Židovský hudební večer** nabídl MKP v malém sále budovy na Mariánském náměstí
- ✦ **Otevření novotou vonících, zrekonstruovaných a zautomatizovaných poboček** patřilo k nejradostnějším událostem roku. V únoru došlo na Opatov, vůbec největší pobočku, nabízející mj. mnoho pracovních míst vybavených Internetem, 112 tisíc knihovních jednotek a unikátní artotéku. V dubnu oslavila knihovna Žižkov otevřením moderního provozu sté výročí žižkovského knihovnictví. Mezi nejmodernější pražské knihovny se v červnu zařadila i pobočka na sídlišti Prosek a konečně v listopadu odhalila novou tvář v nových prostorách knihovna Záhřebská
- ✦ **Škoda lásky** je název nejznámější skladby Jaromíra Vejvody, k jehož 100. výročí narození byla uspořádána v Ústřední knihovně stejnojmenná výstava a unikátní beseda
- ✦ **„Cestou domů“** se jmenovala výstava obrázků z dětských domovů, instalovaná na břevnovské pobočce
- ✦ **Africké odpoledne** přineslo na pobočku Na Skalce spoustu exotiky a také zde vyvrcholila dlouhodobá soutěž „Afrika očima dětí“
- ✦ **Loučení s dlouholetou ředitelkou MKP Mgr. Annou Bimkovou**, která úspěšně vedla knihovnu přes dvacet let, bylo příležitostí poděkovat jí za způsob, jakým tak činila v nelehkých dobách normalizace a posléze zásadní rekonstrukce
- ✦ **Pršelo** opravdu vydatně a knihovně napršela spousta problémů. Hned po prvních zprávách o obrovských škodách na budovách, zařízení a především knižním fondu následoval mohutný ohlas ze strany organizací i stovek bezejmenných dobrovolníků. Jedině díky jejich pomoci a díky bezmeznému úsilí všech pracovníků knihovny byly následky katastrofy minimalizovány na únosnou míru, provoz většiny poškozených poboček byl obnoven v mimořádně krátkém čase ještě v srpnu. Vzácné tisky byly zachráněny buď včasnou evakuací, nebo díky unikátní metodě zmrazení. Bohužel dvě pobočky v nejpoškozenějších oblastech byly zničeny úplně. Ústřední knihovna přivítala své čtenáře po odstranění nejhorších následků povodně již 10. září, za nouzového režimu, bez čítárny denního tisku i bez těžce zasažených společenských sálů, kde při kulminaci povodně plavaly v přízračném šeru leklé vltavské ryby
- ✦ **Voda připravila zkoušku ohněm novému řediteli, jímž se v polovině roku stal RNDr. Tomáš Řehák**, který působí v MKP od roku 1992, nejdříve jako vůdčí osobnost při práci na automatizaci knihovnické sítě a od roku 2001 jako náměstek pro strategický rozvoj
- ✦ **Šlápněte pro dobrou věc**, pod tímto mottem proběhla v závěru roku akce, při níž bylo možno osobně „vyrobit“ energii šlapáním na rotopedu a získat tak další peníze pro nápravu povodňových škod nejen v Městské knihovně v Praze
- ✦ **Benefiční koncert pro Městskou knihovnu v Praze** přinesl kromě dalších prostředků i skvělý hudební zážitek díky kytaristům Pavlu Steidlvi, Leonu Koudelakovi a houslistce Gabriele Demeterové

Velvyslanec USA

Z jednání se společností UPC

- ✦ **Velvyslanec USA** se přišel seznámit s činností pracoviště MKP v centrálním depozitáři NK ČR v Hostivaři, kde probíhala záchrana vodou poškozených vzácných tisků
- ✦ **Čínské loutkové divadlo** se představilo v Ústřední knihovně
- ✦ **Regionální funce** vyplývající z nové role MKP jako krajské knihovny mimo jiné byly i předmětem velkého setkání knihovníků místních pražských knihoven se zástupci Městské knihovny v Praze
- ✦ **Březen – měsíc Internetu** přinesl na většině poboček tradičně řadu zajímavých akcí, namátkou besedu s Ondřejem Neffem na Jírovcově náměstí nebo v Ústřední knihovně akci pro děti „Noc s Andersenem“
- ✦ **Velký velikonoční koncert** viděl a slyšel velký sál MKP
- ✦ **„Vršovické pověsti“** byly námětem stejnojmenné originální dětské soutěže na pobočce Vršovice
- ✦ **„Světoví divadelní režiséři a jejich inscenace“** se jmenoval jeden z řady přednáškových cyklů v Ústřední knihovně
- ✦ **Ladovy Hrusice** navštívili o adventu malí čtenáři pobočky Dittrichova
- ✦ **Co si přejí od Ježíška a do nového roku** zjišťoval mezi dětskými návštěvníky pobočky Letná Český rozhlas 2
- ✦ **Společnost UPC** darovala knihovně 12 značkových počítačů a zprovoznila vysokorychlostní přístup na Internet na několika pobočkách MKP
- ✦ **„Meditaci o lásce a naději“** zaujali v budově na Mariánském náměstí J. Molavcová, A. Strejček a Š. Rak
- ✦ **Podoba budoucí největší pobočky MKP na Smíchově** se představila na výstavě ve Smíchovské tržnici
- ✦ **Webové stránky specializovaných oddělení Ústřední knihovny** – hudebního, divadelního a filmového – spatřily světlo počítače
- ✦ **Levhart obláček z pražské ZOO**, již tradičně adoptovaný knihovníky Ústřední knihovny, se těšil dobrému zdraví, ač byl kvůli povodním přestěhován na sever Čech
- ✦ **Oslavy 111. výročí MKP** přinesly v průběhu roku řadu doprovodných akcí včetně velké tiskové konference a slavnostního společenského večera v budově na Mariánském náměstí, který pracovníci knihovny a pozvaní hosté zakončili přípitkem s přáním všeho nejlepšího pro Městskou knihovnu v Praze do dalších let

Náš adoptovaný levhart

Léto u vody aneb boj s živlem

Knihovna a srpnová povodeň

Městská knihovna v Praze patřila mezi povodní nejvíce postižené pražské instituce. Ústřední budova na Starém Městě byla poškozena a dvě pobočky ve čtvrtích Karlín a Holešovice byly zcela zničeny.

V Ústřední knihovně na Mariánském náměstí dosahovala voda v podzemních podlažích výšky až 5 metrů. Zkáza postihla oba multifunkční sály, počítačovou učebnu, předšálí a šatny. Voda zaplavila skladiště ve druhém a třetím suterénu, naštěstí nehledě na chlácholivé prognózy byly včas zahájeny záchranné práce. Díky tomu neztratila Ústřední knihovna ani jedinou knihu nebo počítač.

Přízemní pobočka v Karlíně v Šaldově ulici v Praze 8 neměla vůbec šanci. Teprve týden po povodni byl objekt zpřístupněn a nabídl apokalyptický pohled na zcela zničené zařízení a knihovní fond (cca 16 000 svazků). Bylo rozhodnuto, že až do vyřešení lokalizace pobočky v této rizikové oblasti bude zajišťovat služby pro karlínské čtenáře bibliobus.

Objekt knihovny Holešovice na Ortenově nám. v Praze 7 byl zatopen do výše asi 150 cm. Knihy, které byly nad hladinou, se podařilo zachránit, ale asi 30 000 svazků (cca 80 % fondu) bylo zničeno. Objekt čeká kom-

pletní rekonstrukce. Bohužel právě na této pobočce bylo před časem vybudováno specializované pracoviště vzácných tisků s přísně sledovanými klimatickými podmínkami.

Rozsáhlá akce na záchranu knih nevyčísitelné hodnoty přivedla na scénu této holešovické pobočky stovky dobrovolníků, knihovníků i neknihovníků, kteří za téměř bojových podmínek, při nouzovém osvětlení a v kontaminovaném bahně strávili řadu dní a nocí čištěním a ukládáním svazků do igelitových pytlů. Zmrazení knih a následná restaurace je šancí na záchranu tohoto unikátního dědictví minulosti.

Díky lidem, kteří přišli pomoci přímo na místo zkázy a těm, kteří z titulu své odbornosti posléze převzali zodpovědnost za náročnou obnovu, lze konstatovat, že téměř dvacet tisíc vzácných tisků včetně Pražské bible z roku 1488 zůstane nadále v péči Městské knihovny v Praze jako nedílná součást národního kulturního bohatství i pro příští generace.

Povodněmi bylo celkem zničeno asi 46 000 svazků, tj. asi 2 % knihovního fondu MKP.

Poškozeno je zhruba 20 000 svazků vzácných fondů, jejichž konečná záchrana si vyžádá obrovské úsilí a nemalé náklady.

Celkové škody na knižním fondu, budovách a zařízení jsou odhadovány na 40 000 000 Kč, nepočítaje v to příjmové ztráty.

Historická zkouška hodinu po hodině

Záznam povodňových událostí v Městské knihovně v Praze

Tento záznam byl převážně sestaven ve dnech 19.–20. 8. 2002 na základě vzpomínek přímých účastníků. V některých případech se údaje o časech rozcházejí, někdy se vůbec nepodařilo události s dostatečnou mírou jistoty rekonstruovat. Podstatná část informací pochází ze vzpomínek lidí, kteří zejména od úterý do čtvrtka téměř nespali a celé toto období jim splývá do jednoho dlouhého namáhavého dne... Přesto je tento deník důležitým svědectvím o tom, co se v povodňovém týdnu v MKP událo a jakým způsobem pracovníci knihovny katastrofě čelili.

Pondělí 12. 8. 2002

13:30	Svolán krizový štáb MKP (dále KŠ) ve složení: Řehák, Bimková, Petříček, Černý, Vavřík, Motýčková, Šoltys, Konopásková, Kopencová, Kadeřábková; rozdělení úkolů;	15:15	tisků ze suterénu budovy do vyšších podlaží; Tel. hovor s krizovým štábem P 7 (sekretariát); štáb stále zasedá minimálně ještě hodinu;
13:50	Ing. Petříček zajišťuje nákup bateriových svítilen	15:20	Dr. Kopencová (vedoucí oddělení katalogizace) odjíždí do pobočky MKP na Ortenově náměstí, je pověřena řízením zabezpečovacích prací;
14:00	Centrální náhradní zdroj napětí (UPS) v předsáli vyhodnocen jako vážné bezpečnostní riziko v případě zaplavení, povoláváme firmu Unismini (servisní organizace) aby provedla demontáž a odstěhování;	15:25	Pokyn ředitele všem osobám přítomným v budově na Mariánském náměstí, aby ihned nahlásili svá jména ve vrátnici budovy, nastolen režim centrální evidence osob v budově přítomných;
14:00–16:00	Vyklízení počítačů ze suterénních prostor, odpojení rozvaděčů jejichž přípojný body do těchto prostor směřují;	15:30	Vydán pokyn p. Šafaříkovi ke zrušení představení Folklorního festivalu, doporučujeme evakuaci hudebních nástrojů již v budově umístěných;
14:40	Zjišťujeme povodňovou prognózu pro Ortenovo nám. (oddělení vzácných fondů). Tel. hovor s OÚ P 7; krizový štáb P 7 zasedá, kontaktovat máme později;	15:35	Zadány organizační pokyny technikům sálů a ostatnímu personálu;
14:50	Z dovolené povolán referent BOZP a PO p. Zdeněk Heran;	16:10	Tel. hovor s krizovým štábem P 7, Ortenovo náměstí údajně mimo rizikovou oblast;
15:00	Povoláváme firmu Pragonet k demontáži a odstěhování rozvaděče, který je umístěn v předsáli budovy a je majetkem firmy Pragonet; Pragonet pro tuto chvíli odmítá;	16:15	Tel. hovor s OKV MHMP, dr. Střeláková – služba;
15:00	Jednání KŠ MKP ukončeno (viz zápis z jednání);	16:25	Tel. hovor s krizovým odborem MHMP – zjišťování povodňových rizik – očekává se dvacetiletá voda;
15:05	Pokyn ředitele MKP k uzavření pobočky na Ortenově náměstí, začíná evakuace oddělení vzácných	16:30	Odpojení provozních počítačů Ústřední knihovny od elektřiny;
		16:30–19:00	Demontáž a stěhování centrální UPS s firmou Unismini;

„CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?“

výběr z odpovědí na anketní otázku

Zatímco dříve mi coby dítě školou povinnému vštěpovali do hlavy učít se, učít se, učít se, já se naopak shoduji s autorem půvabné knížky Všechno, co skutečně potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské škole a domnívám se, že nejvíc vás naučí samotný život. Co bych však radil - číst, číst, číst. Čtete noviny, aby Vás nemasírovalo jen někdy jednostranné a zjednodušené televizní zpravodajství a abyste si lépe mohli udělat vlastní názor na běh věcí vezdejších. Čtete knihy, protože ty často napsali lidé s nepřenositelnou zkušeností. Místem, kde knihy a noviny vždy najdu, je pro mě knihovna. Tedy - chodte do knihoven, protože jsou oázami vědění, které Vás nenechají uschnout v poušti nevědomí.

(má to 111 slov) Pavel Dostál, ministr kultury

16:40	Informace o povodňovém stavu (ředitelství povodí Vltavy): současný stav vodní hladiny 318 cm, během noci a zítřka se očekává 479 cm, nelze vyloučit ani další stoupání hladiny;	
19:00	Rozhodnutí krizového štábu: noční služba v budově Řehák, Černý, Vaněk, Šoltys, Horáček, Březina. Ostatní opouštějí budovu, evakuují přítomné vozidlo s výjimkou Formana;	6:30
20:00	Začíná evakuace 1. suterénu budovy, zejména vzácných hudebních a divadelních titulů;	
21:00	Do budovy dorazila dr. Čadková, vedoucí Ústřední knihovny (přerušeno dle pokynu);	
23:30	Konzultace s operačním štábem MHMP – kulminace Vltavy se zatím neočekává; pokyn krizového štábu MKP k začátku evakuace 2. suterénu budovy na Mariánském náměstí; do knihovny jsou povoláváni dobrovolníci (hvězdáři, skauti a další);	7:00
Úterý 13. 8. 2002		
0:00–10:00	Průběžně aktivně získáváme a vyhledáváme dostupné informace. Podle centrálního dispečinku Povodí Vltavy je průtok v Malé Chuchli 2030 m³ ve 2:00; očekávaný průtok 2300 m³ v 6:00 a 3000 m³ ve 13:00 (průtok pro vyhlášení „Stavu ohrožení“ je podle Povodňového plánu MKP 2 825 m³); PRE nepředpokládá v dohledné době přerušeno dodávky elektrického proudu; Jsme v kontaktu s operačním štábem MHMP (l. 2895), průběžně se informujeme o situaci. Komunikujeme i s povodňovou komisí Prahy 1 (ing. Štěpán). Monitorujeme situaci i pomocí Internetu (stránky ČHMÚ, iDnes a další zdroje). Porovnáváme získané údaje s Povodňovým plánem, nadále opakovaně kontaktován ing. Štěpán (povodňová komise Praha 1);	7:45
		7:50
		8:00
		8:00
		8:05
0:30–7:00	Příchod dobrovolníků a paní Krákorové (DiF úsek), začátek evakuace 2. suterénu (evakuováno bylo cca 45 000 knihovních jednotek z 60 000). Evakuují se nejvzácnější knihovní jednotky, vyklízejí se dva nejspodnější regály pro případ vniknutí vody do skladů (předpok-	8:20
		8:30

ládá se průsak, prasknutí roury apod., zatopení skladu v případě dvacetileté vody nehrozí). Fondy se přemísťují do centrální haly a ukládají podél obvodových zdí (statika!). Dobrovolníci jsou vybaveni již dříve zakoupenými ručními svítilnami (baterkami) pro případ vypnutí proudu. Ze stejného důvodu zakázáno používat výtah pro přepravu osob. Telefonicky kontaktování všichni dostupní zaměstnanci ÚK (pokyn k přerušeno čerpání dovoleno); zaměstnanci poboček, které se nenacházejí v záplavových oblastech převedeni do Ústřední knihovny – pomoc všech nutná při evakuaci suterénních prostor ÚK. Zahájení evakuace fondů ze skladů v prvním suterénu (cca 20 000 svazků). Pokračuje evakuace další části fondu z kompaktních regálů ve 2. suterénu. Oficiálně vydán zákaz používání výtahů v budově na Mariánském náměstí – nepoužívat k přepravě osob !!, hrozí výpadky elektrického proudu. Pokyn k uzavření pobočky Břevnov; přesun pracovníků do pobočky na Ortenově náměstí, kde pokračuje evakuace fondu vzácných tisků pod vedením dr. Kopencové. Vydán pokyn ředitele všem přítomným v budově na Mariánském náměstí – všichni hlásí pohyb (příchody a odchody) ve vratech budovy. Přesun všech pracovníků přítomných v budově na Mariánském náměstí do suterénních prostor, evakuace fondů pokračuje. Kontrola provozu automatizovaných poboček; Jednání o dalším postupu prací v ÚK Řehák, Čadková, Štěrbová, Vavřík, Petříček, Heran. Členové krizového štábu MKP shánějí pytle s pískem; příprava plánu pro jejich rozmístování (dle povodňového plánu MKP), komunikujeme s operačním štábem MHMP a povodňovou komisí Prahy 1; prázdné pytle dovezeny z Prahy 1; čekáme na písek příslušný MHMP; Dle hlášení ohrožena také pobočka v Dittrichově ulici – opatření: počítače, servery odpojit a společně s ostatními cennými věcmi umístit do zvýšených prostor (stoly apod.) Hlášení dr. Kopencové z Ortenova náměstí: situace se nemění, pouze v sklepech nadále stoupá hladina vody v kanalizaci.

9:00	Venku se rozezněly sirény, tlampače opakují výzvu k evakuaci. Operační štáb MHMP na dotaz k situaci vydává kategorický příkaz k okamžité evakuaci budovy – platí bezvýhradně i pro členy krizového štábu MKP;	pů do budovy, jednání s krizovým štábem MHMP (4. patro, místnost 411);
9:00–9:55	Ukončení provozu ve všech automatizovaných pobočkách sítě MKP, odpojení datových serverů, centrálního datového rozvaděče, centrálního silového rozvaděče (v provozu pouze telefonní ústředna vybavená provizorně posíleným záložním zdrojem napětí);	22:30–23:45 Na základě výzvy členů povodňového štábu (? = člověk na nákladním autě s pískem, který organizoval práce, neprokazoval se) odcházejí Krpata a Černý pomoc při zpevnování protipovodňové hráze u Novotného lávky pytlí s pískem, ředitel zůstává v budově;
9:55	Služba v Galerii hl. m. Prahy nebyla informována o nutnosti evakuace objektu, zprostředkování příkazu;	23:00 Ve 3. suterénu budovy na Mariánském nám. zjištěn dr. Řehákem vstup vody – jedná se o několik centimetrů hlubokou louži pod schody, voda vzlíná spárami mezi dlaždicemi, prýští ze stěn drobnými prasklinami;
10:00	Budovu dle příkazu operačního štábu MHMP opouští všichni přítomní zaměstnanci;	23:45 Do budovy zpět povoláni O. Černý a D. Krpata;
10:15	Budovu opouští ředitel MKP, náměstek, poslední členové povodňového štábu MKP, ostraha a vrátný, informujeme telefonicky PRE o evakuaci budovy, upozorňujeme je, že v budově je distribuční trafostanice, ředitel na sebe nechává číslo na mobil.	
11:00–13:00	Ředitel MKP se telefonicky pokouší zajistit zabezpečení budovy povodňovými hrázemi z pytlů. Komunikuje s operačním štábem MHMP, ing. Štěpánem (povodňová komise P1), hospodářskou správou P 1 (paní Kvízová) a odborem (?) civilní obrany P 1 (pan Šmolík). Ten přislíbil akci provést, sehnal údajně pytle i lidi, policie už je ale k budově nepustila.	Středa 14. 8. 2002 Evakuování zaměstnanci a vedení obvodních knihoven v telefonickém kontaktu s M. Kadeřábkovou – informace o stavu knihovny;
18:00	Na základě zpráv ve sdělovacích prostředcích o omylu při vyhlášení evakuace Starého Města návrat do budovy na Mariánském nám. (ředitel Řehák, O. Černý, D. Krpata);	00:30 Voda v prostorách staré truhlárny, hladina vody ve 3. suterénu budovy cca 30 cm; voda se objevuje ve velkém sálu (vytéká zpod pódia);
18:00–20:00	Obhlídka budovy na Mariánském náměstí se zřetelem zejména na: zajištění vstupů do budovy proti povrchové vodě; otvorů kanalizace, větracích šachet apod. proti vstupům tlakové spodní vody; dalších potenciálních vstupů vody podle Povodňového plánu. Bylo zjištěno, že budova je zvenčí částečně obestavěna pytlí s pískem (dle zjištěných informací zřejmě zabezpečeno skupinou dobrovolníků); zábrany nekryjí všechny vstupy vody podle povodňového plánu, je třeba sehnat další pytle. Elektrina nefunguje, telefonní ústředna i linky Telecomu dosud ano.	00:30 Sháníme pomoc – Hasičský záchranný sbor, operační štáb MHMP, povodňový štáb P 1; Hasiči HMP posílají čet, dostáváme spojení na starostu Kostelce nad Černými Lesy a od něj na dobrovolný hasičský sbor Kostelce, slíbili, že přijedou (mají výkonné čerpadlo);
20:00–22:30	Shánění dalších pytlů a písku pro utěsnění nalezených nekrytých vstu-	00:45–01:00 Příjezd dvou čet pražských hasičů; jedna četa (Barrandov ?) začíná čerpat z truhlárny (později odvolána jinam), druhá (Petriny) odčerpává vtékající vodu pod pódium velkého sálu plovoucími benzinovými čerpadly; Příjezd dobrovolného hasičského sboru z Kostelce nad Černými Lesy, zapojení čerpací stanice PS12;
		01:15 Za pomoci hasičů instalováno zařízení nouzového odvětrávání prostor suterénu od výfukových plynů;
		01:30 Zajišťování dodávek benzínu pro čerpadlo dobrovolných hasičů; benzin zajistil (nakoupil a přivezl) povodňový štáb Prahy 1;
		02:30–03:30 Stálé čerpání v objemu cca 2–3 m ³ za minutu, hladina mírně klesá – cíl je odčerpat maximum vody, aby bylo možné nalézt a ucpat místo průchodu vody do objektu;

04:00	Přiját příkaz k okamžité evakuaci objektu (hasiči od centrály HMP, autem přijel k budově někdo (?) z krizového štábu MHMP (?) a vyzval k okamžité evakuaci veškeré techniky i lidí: „tady bude všude metr a půl vody“), ukončení odčerpávání, uzamknutí objektu, zajištění objektu v maximální možné míře pytlí s pískem-proti vstupům povrchové vody;	04:00	Stěhování knih dokončeno, veškerý (!) ohrožený fond Ústřední knihovny MKP se podařilo včas přesunout;
04:15	Řehák, Černý, Krpata opouštějí objekt společně s hasiči HMP;	06:00	Voda kompletně zaplavuje podlahu sálů, v předsálí cca 70 cm vody, na této úrovni se hladina víceméně stabilně drží;
12:00–15:00	Řehák, Černý – nákupy vybavení pro pobyt v evakuované oblasti (nízkoodběrové zdroje světla pro provoz z přenosných záložních zdrojů energie UPS, přenosné bateriové svítilny a baterie, jídlo, balená pitná voda);	07:00	Hasičské sbory odjíždějí, situace je považována za stabilizovanou; Metrostav (?) stahuje elektrocentrálu na jiné urgentní úkoly, sháníme novou elektrocentrálu; elektrocentrálu přislíbil operační štáb MHMP;
17:00	Řehák, Černý, Vaněk – návrat do budovy na Mariánském nám.;	08:00	Příchod dalších pracovníků MKP, porada a rozdělení úkolů, zejména ohledně odčerpávání vody z budovy na Mariánském nám. a záchrany fondů z knihovny na Ortenově nám.;
17:00–17:30	Prohlídka budovy – zjištění vody v 3. suterénu (patro zcela zatopeno), 2. suterénu (cca 30 cm vody), sálech (velký sál zatopen do úrovně podlahy v 11. řadě sedadel);	cca 10:00	Přijíždí a instaluje se elektrocentrála, zapojují se elektrická čerpadla a nouzové elektroinstalace v objektu; čerpáme opatrně dvěma čerpadly;
17:30	Tísňové volání hasičům HMP a dobrovolným hasičům z Kostelce nad Č. L.; shánění dalších čerpadel (krizový štáb MHMP, povodňový štáb P 1, Pan Šmolík (CO P 1), Metrostav), Čerpání vody z objektu.	cca 12:00	Projednáváme situaci na Ortenově náměstí, dr. Kopencová předkládá plán na záchranu fondů (zmrazení), vyjednáváme s Mochovskými mrazírnami – přislíbily maximální možnou pomoc.
18:00	Sehnání a nasazení dalších čerpadel firem Metrostav a Subterra, zapojení elektrocentrály, zajištění nouzového osvětlení pro záchranné práce;	13:00	Zastaveno čerpání vody z hlavní budovy MKP, nechceme ohrožovat její statiku a čerpání se jeví jako málo účinné;
cca 20:00	Vynášení zbylého fondu ze skladů v 2. a 1. suterénu hlavní budovy MKP znovu povolanými dobrovolníky, záchranné práce komplikuje obtížný pohyb osob do evakuované zóny;	16:00	Ředitel MKP předává vedení záchranných prací náměstkovi ing. Petříčkovi a odchází domů;
23:00		17:00	Obdrželi jsme příkaz z krizového štábu MHMP (ing. Macko) zastavit čerpání vody z podzemních prostor budovy na Mariánském náměstí;
		18:00	Dr. Vávra odjíždí se žádostí o 30 ks pásek umožňujících vstup členům povodňového štábu MKP a některým dalším pracovníkům do budovy na Mariánském náměstí na Úřad MČ Prahy 1, Vodičkovy ulice. Přes velké problémy (odmítnutí ze strany úředníků, jednání s několika vedoucími a později i radní Prahy 1 a starostou panem Bürgermeisterem) se nakonec podařilo získat příslib vydání 30 průkazů (pátek ráno);
Čtvrtek 15. 8. 2002			Noční služba v budově na Mariánském náměstí: ing. Petříček;
03:00	Navzdory čerpání voda stoupá, zaplaveno předsálí do výšky cca 30 cm, znovu povolána firma Prago-net, která nyní svůj datový rozvaděč odpojuje a odváží;		
03:00	Po konzultaci s hasiči zastaveno čerpání z důvodu možného ohrožení statiky budovy na Mariánském náměstí;	23:00	

„CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?“

Osud. Práci. Radost. Trápení. Vzrušení. Úspěchy. Prohry. Přátele. Hrdost. Rozhled. Růst. Úctu. A také zhoršování zraku a bolest páteře. Legraci. Život.

výběr z odpovědí na anketní otázku

Zlata Houšková, knihovnice

Pátek 16. 8. 2002

8:00	Objednání odborníka na posudek statiky budovy na Ortenově náměstí;	
9:00	Dr. Vávra vyzvedává pásky (náramky) pro vstup do budovy na Mariánském náměstí - OÚ Praha 1. Přes slib ze čtvrtka, ale MKP obdržela pásek pouze 10. Průkazů ke vstupu je nedostatek; ing. Petříček vyjednává s krizovým štábem MHMP (Praha 2, Korunní, pí Javornická) ten vydává pro Městskou knihovnu 20 průkazů pro členy povodňového štábu hl. města Prahy (visačky s modrým pruhem);	14:30
10:00	Sraz 15 vybraných pracovníků MKP před Staroměstskou radnicí, předání průkazů ke vstupu; průkazy eviduje M. Kadeřábková;	15:30
10:30	Jednání povodňového štábu MKP (viz zápis z jednání);	17:00
10:30	Dotaz Telecomu (stav telefonních linek) – není k dispozici žádný časový odhad, ústředna patrně zatopena;	
11:00	Kontaktována firma BG Telecom – prosba o prověření možnosti zprovoznění telefonické ústředny, vyřízeno kladně, ústředna spuštěna cca ve 12:00 hodin;	
11:00	Zřízení Informačního střediska MKP v pobočce Školská pod vedením dr. Vávry; Zřízení provizorního pracoviště ekonomického oddělení v pobočce Záhřebská pod vedením ing. Petříčka;	18:00
11:30	V budově na Mariánském náměstí částečně zprovozněna počítačová síť a místní ústředna (fungují ale pouze interní linky);	19:00
12:30	Krátká operativní porada s vedoucími poboček (či jejich zástupci) ve Školské ulici (dr. Řehák, dr. Vávra) – informace o obnovení provozu neautomatizovaných poboček, stanovení základních mechanismů dalšího krizového řízení sítě OK (absence telefonních spojení a dodávky elektrického proudu);	22:30
po 13:00	Pracovníkům oddělení automatizace se podařilo obnovit (provizorně) napojení na Internet, což významně napomohlo další práci členů povodňové komise MKP;	
13:30	Zapojení provizorní elektrocentrály na Ortenově náměstí, nabíjení telefonů, nouzové osvětlení suterénních prostor;	
14:00	Provizorně zřízené informační centrum v pobočce MKP ve Školské ulici	

řídí dr. Vávra; provoz: **14:00–20:00**
službu konají: Šichová, Maňáková, Fišerová; zodpovídání telefonických dotazů, příprava tiskové zprávy o MKP, příprava informačních materiálů pro čtenáře, poskytování informací zájemcům o pomoc MKP, organizace prací dobrovolníků na Ortenově náměstí atd.

Schází pracovní síly pro vynášení zatopených svazků na Ortenově náměstí, množství telefonátů a žádostí o pomoc (centrum dobrovolníků, zaměstnanci MKP) především z provizorního informačního centra ve Školské ulici;

Vyzvednuto 5 mobilních telefonů od společnosti T-Mobile (zapůjčeno), posílá operativně rozdělováno dle naléhavosti úkolů;

Zajišťování povolení pro odvoz poškozených knih z Ortenova náměstí do Mrazíren Mochov (nutné povolení hygienika) – kontaktováno několik hygieniků (Hl. m. Prahy, Prahy 7, Středočeského kraje, Prahy východ i západ, krizová hygienická linka);. Povolení vydala okresní hygienička pro Prahu-východ MUDr. Sixtová;

Zprovozněny webové stránky MKP, informace o stavu knihovny;

Zabezpečení dodávky elektrického proudu na Ortenovo náměstí (náhradní zdroj), montáž náhradního osvětlení v suterénu budovy a na zahradě; přízemí budovy stříkáno hydrantem; záchranné práce na Ortenově náměstí pokračují pod vedením dr. Kopencové a za pomoci velkého množství dobrovolníků celou noc;

Noční služba v objektu na Mariánském náměstí: dr. Čadková a O. Vavřík;

Sobota 17. 8. 2002

Provizorně zřízené informační centrum v pobočce MKP ve Školské ulici řídí dr. Vávra; v provozu: 14:00–20:00; službu konají: Šichová, Maňáková, Fišerová; Ekonomické oddělení MKP přestěhováno do pobočky v Záhřebské ulici, řídí ing. Petříček; v provozu: 8:00–20:00; službu konají: ing. Petříček, Hrubá, Mikešová, Král;

"CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?"

výběr z odpovědí na anketní otázku

Naději, že když to nemám v hlavě, najdu to u Vás.

Květa Fialová, herečka

8:00	Kontaktován Telecom – žádost o aktuální informace o stavu linek a žádost o přesun alespoň jedné státní linky na GSM bránu; nezaštižení – není pracovní doba (ačkoli krizová situace), na přímé lince techniků Telecomu také nikdo nepřítomen;	21:00	Přepravy na knihy dodá firma Strojplast Tachov, termín dodání cca 500 ks 18. 8. dopoledne;
		?	Jednání s PRE (Z. Šoltys);
9:00	Zajištění odvozu kontejnerů s odpadky z Ortenova náměstí (fy Janovský);	20:00–21:00	Probíhá vyprazdňování všech dočasně postradatelných přepravek v síti knihoven MKP, přesun na Ortenovo náměstí;
10:00	Pokračuje čerpání vody (3 čerpadla) z prostor velkého sálu hlavní budovy;	22:00	Náklad z Tachova (plastové přepravy) nemůže vyjet, schází povolení pro přepravu nákladního vozidla – bohužel se prozatím nepodařilo zajistit; Noční služba: dr. Vávra, vrátnice: J. Motýčka
10:00	S pomocí techniků BG Telecomu přeměrování ústředny na GSM brány (2x) pro všechny odchozí hovory;		
11:00	Kontrolní cesta na OK 7 a 8 (Řehák, Vaněk, Čadková); karlínská pobočka v Šaldově ulici zaplavena do výšky cca 1,5 m, téměř vše zničeno; vstup do objektu prozatím není možný, rizikové;		
13:00	Jednání povodňového štábu MKP (viz zápis z jednání);	Neděle 18. 8. 2002	
13:00	Kontaktována PRE – žádost o kontrolu elektrické distribuční stanice, MKP informována o stavu elektro prací v Praze 1 (prozatím probíhá kontrola 22 kV kabelů, rozvodny přijdou na řadu později, běžný provoz výhledově až v příštím týdnu);		Provizorně zřízené informační centrum v pobočce MKP ve Školské ulici řídí ing. Maňáková; provoz: 8:00–20:00; službu konají: Šichová, Pehe; Ekonomické oddělení MKP v Záhřebské ulici řídí ing. Petříček; v provozu: 8:00–20:00; službu konají: Hrubá, Král, Mikešová;
14:00	Kontaktována firma KONSTA (p. Choutka), žádost o zapůjčení vysoušecích agregátů;	7:45	Ve věci povolení přesunu nákladního vozidla z Tachova ředitel MKP kontaktoval krizový štáb Ministerstva dopravy, ing. Pešan – doporučení odkázat se na § 240/2000 Sb. zákona o krizovém řízení republiky, při dalších problémech případně také na ing. Pešana osobně;
14:30	firma INWAY kontroluje část objektu knihovny ve Školské – příprava náhradního připojení na Internet;		Zajištění povolení k vjezdu pro mrazírenské vozy z Mrazíren Mochov na Ortenovo náměstí – Z. Heran;
15:30	Dr. Řehák připravuje informační materiál pro veřejnost (stav MKP, zdůvodnění některých dočasných technických opatření apod.); dr. Vávra připravuje informační materiál a metodické instrukce pro knihovníky automatizované i neautomatizované sítě MKP; rozhodnutí o možnostech využívání neautomatizovaných knihoven čtenářů knihoven automatizovaných, dočasně nedostupných);	8:10	Instalace míst pro evakuované knihy (Ortenovo náměstí) pomocí hydraulických zdrojů;
		8:30	Zajištění odvozu kontejnerů s odpadky z Ortenova náměstí (fa Janovský);
16:00	Firma KONSTA (vysoušecí agregáty) – obhlídka objektu hlavní budovy MKP;	9:00	Odborná kontrola statiky budovy na Mariánském náměstí, budova v pořádku, nehrozí žádné nebezpečí; potvrzení bude dodáno MHMP;
16:00	Povolání havarijní četa kontroluje propadlý chodník v blízkosti plynové přípojky – žádný únik plynu nezjištěn;	10:00	Jednání povodňového štábu MKP (viz zápis z jednání);
16:00	Ředitel odboru hosp. správy MHMP p. Born spolu s ředitelem MKP Řehákem a O. Vavříkem procházejí budovu a zjišťují předběžně rozsah škod;	11:00	Plastové přepravy od fy Strojplast Tachov dodány, 300 ks složeno na Ortenově náměstí, 380 ks zůstává v Ústřední knihovně; na vyložení nákladu se podílí všichni přítomní členové povodňového štábu MKP;
18:00	Na Ortenově náměstí dochází přepravy na knihy, zboží po celé Praze nedostupné, probíhá poptávka mimo Prahu;	13:00	Krizový štáb HMP vydal na základě žádosti Městské knihovně dalších 20 průkazů pro členy povodňového štábu (visačky s hnědým pruhem), vyzvedne O. Černý;
		14:00	

15:00	Oddělení automatizace připravuje změny v nastavení knihovnického systému Koniáš; příprava plánu odborných knihovnických prací, nezbytných v souvislosti s péčí o evakuované a další knihovní fondy;	11:00	Dr. Řehák kontaktován dr. Brabcovou (OKV MHMP), žádost o schůzku – 20. 8., 12:00 hodin;
15:15	fa INWAY kontroluje 2. část objektu knihovny ve Školské – příprava náhradního připojení na Internet;	12:00	Schůzka ředitele a dr. Fišerové (PR) s novinářkou deníku Právo;
15:30	Revize elektrorozvodů a sítí v budově – Z. Šoltys; příprava el. provozu budovy na pondělí (blokace některých spotřebičů, počítačů apod.);	12:45–13:00	Kontrola rozsahu škod na majetku – budova na Mariánském náměstí, zběžnou kontrolu provedla pí. Košatková z Odboru hospodářské správy, odd. tech.-investiční, za přítomnosti vedoucího oddělení OCPS MKP O. Vavříka;
16:00	Opětovný dotaz Telecomu na stav linek – opět žádné informace, ponecháno číslo na techniku MKP, slíbeno podání informací o jakýchkoli změnách;	14:00	Schůzka ředitele a dr. Fišerové (PR) s novinářkou deníku MF Dnes;
16:30	Zakoupeny vlhkoměry do suterénních prostor;	14:45	Schůzka ředitele a dr. Fišerové (PR) s novináři – Lidové noviny, Literární noviny
19:00	Jednání povodňového štábu (viz zápis z jednání);	15:00	Telefonát z NK ČR – filtrační papíry pro Ortenovo náměstí zajištěny (poskytne Agronomická fakulta, Kamýcká ulice), bohužel ale ne doprava;
19:00–21:00	fa INWAY zprovozňuje náhradní připojení na Internet;	15:30	Odvoz filtračních papírů (vůz MKP) na Ortenovo náměstí;
20:00	Vydán příkaz ředitele MKP 164/2002 „Nouzový režim v budově na Mariánském náměstí“; a informační sdělení čtenářům MKP;	16:50	Ukončena evakuace vzácných tisků na Ortenově náměstí – téměř veškerý fond se podařilo zamrazit a odvézt do Mochovských mrazíren, připraven k dalším restaurátorským pracím;
21:00	Noční služba: O. Vavřík	17:00	Jednání povodňového štábu MKP (viz zápis z jednání);
		17:30	K jednání se připojuje dr. Kopencová – ukončení úkolu, aktuální informace o stavu prací na Ortenově náměstí; řízení dalších prací bude předáno pí Laubové (OK 7).

Pondělí 19. 8. 2002

9:00	Schůzka všech zaměstnanců budovy na Mariánském náměstí (za přítomnosti vedoucích obvodních knihoven); ředitel dr. Řehák informuje všechny přítomné o stavu budovy a sítě MKP, znovu zdůrazňuje nezbytnost dodržování všech nařízení týkajících se opatření při nouzovém provozu, především pravidla dodržování bezpečnosti práce a jiné (podrobně viz Příkaz ředitele 164/2002);
9:45	Na Ortenovo náměstí je nezbytné zajistit větší množství respirátorů pro pracovníky evakuující vzácné fondy, práce v suterénech budovy je bez nich již nemožná (velký zápach, částičky lečehos ve vzduchu), sháníme;
10:00	Schůzka ředitele a dr. Vávry (odd. organizace a řízení) s vedením obvodních knihoven; předány nezbytné informace;
10:20	Odvoz respirátorů a sady polomasek na Ortenovo náměstí;
10:30	Natáčení reportáže na Ortenově náměstí (TV Nova), příspěvek dr. Řeháka. Vysílání 19. 8. v cca 18:45 hodin;

Informace o informacích aneb byli jsme vidět Prezentace MKP v médiích

TELEVIZE

ČESKÁ TELEVIZE

- 25. 2. **Večerníky** – reportáž a rozhovory při slavnostním otevření pobočky Opatov.
- 18. 8. **Události** – reportážní šot s výzvou o pomoc při záchraně vzácných tisků z fondu MKP.

TV NOVA

- 25. 2. **Právě teď z regionů** – ze slavnostního otevření pobočky Opatov, rozhovor s ředitelkou MKP.
- 26. 2. **Televizní noviny** – reportáž z artotéky MKP na Opatově a rozhovor s její vedoucí, která přibližuje nabídku a podmínky půjčování, dokumentace využívání výpůjček artotéky.
- 8. 4. **Právě teď z regionů** – informace vedoucí OK 1, 2, 3 o právě otevřené pobočce Husitská.
- 18. 8. **Televizní noviny** – výzva k záchraně vzácných tisků MKP.
- 19. 8. **Právě teď z regionů** – s ředitelem MKP na návštěvě knihovny na Ortenově nám. v Holešovicích.
- 20. 8. **Na vlastní oči** – o záchraně vzácných fondů MKP s vedoucí oddělení katalogizace a útvaru vzácných tisků.
- 29. 10. **Televizní noviny** – reportáž o záchraně vzácných tisků, vstup ředitele MKP a restaurátorky vzácných tisků MKP v Hostivaři.
- 12. 11. **Právě teď z regionů** – reportážní šot o předání počítačů s Internetem od firmy UPC na pobočce Černý most, stanovisko ředitele MKP k poskytnutému daru pro čtyři neautomatizované pobočky.
- 22. 12. **Televizní noviny** – reportážní šot k návrhu zástupce ochranných autorských svazů k zákazu absenčního půjčování CD v knihovnách, názory ředitele MKP a vedoucí OK 1, 2, 3.

TV PRIMA

- 22. 4. **Prima jízda** – o výstavě v hudebním úseku ÚK MKP.
- 18. 8. **Zpravodajský deník** – prosba MKP o pomoc při záchraně jejích vzácných tisků.

ROZHLAS

ČESKÝ ROZHLAS – Stanice Praha

- 8. 4. **Rozhovor** s ředitelkou MKP a vedoucí OK 1, 2, 3 při příležitosti otevření automatizované pobočky Husitská.
- 6. 5. **Host do domu** – návštěva v MKP, vizitka organizace, rozhovor s náměstkem pro strategii a tisk. mluvčí.
- 29. 5. **Rozhovor** s vedoucí úseku dětí a mládeže ÚK MKP o akcích k svátku dětí.
- 17. 6. **Informace** o otevření automatizované pobočky Prosek.
- 11. 10. **Dva měsíce poté** – o situaci v českých knihovnách, účast ředitele MKP a hlavní knihovnice ÚK MKP.

„CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?“

výběr z odpovědí na anketní otázku

Knihovna je pro mě pracoviště, protože má domácí pracovna je zároveň knihovnou. V širším smyslu představuje pro mne jakákoli knihovna nejvlastnější východisko mé práce, intelektuální i emociální paměť lidstva, odkaz předků, který zavazuje a inspiruje. A Městská knihovna v Praze, to je tohle všechno v moderním hávu třetího tisíciletí.

Jan Lukeš, literární a filmový kritik, publicista

ČR – Stanice Radiožurnál

- 25. 2. Zpráva** o otevření automatizované pobočky Opatov,
17. 8. Výzva na základě tisk. zprávy o pomoc při záchraně vzácných tisků.

ČR – Stanice Regina Praha

- 8. 4. Rozhovor** s tisk. mluvčí a denní zpravodajské vstupy, seznamující s otevřením automatizované pobočky Husitská.
21. 6. Mezi námi – hostem pořadu náměstek pro strategii, ke 111. výročí vzniku MKP a o záměrech do budoucna.
4. 11. Informace o slavnostním otevření nové pobočky Záhřebská.

ČR – Stanice Vltava

- 2. 10. Rozhovor** s vedoucí divadel. a film. úseku ÚK MKP o cyklu v rámci pořadu LU MKP, věnované-
mu našim režisérským osobnostem.

ČR – Stanice Rádium

- 20. 8. Rozhovor** s ředitelem MKP, přiblížení povodňových škod, aktuálních potřeb a úkolů MKP.

ČR – Stanice Svobodná Evropa

- 21. 8. Rozhovor** s ředitelem MKP, vedoucím OOR a tisk. mluvčí o povodňových škodách v MKP.

Rádio BLANÍK

- 8. 4. Rozhovor** s vedoucí OK 1, 2, 3 při příležitosti otevření pobočky Husitská.

Rádio CITY

- 8. 4. Zpráva** o otevření pobočky Husitská.

BBC – londýnská redakce

- 28. 8. Rozhovor** s ředitelem MKP.

T I S K

BLESK

- 13. 5.** „Soběslav Sejk – svatba po 50 letech.“
31. 10. „Tržnice se mění v knihovnu.“
3. 12. „Pod mostem spí už osm let.“

BULLETIN TEATROLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

- Říjen** „700 vzácných theatralií Městské knihovny v Praze pod vodou.“

BUCHEREI PERSPEKTIVEN

- č. 3** „Bibliotheken unter Wasser.“

ČESKÝ DIALOG

- č. 5** „111. let Městské knihovny,“ – „Co bylo,“ „Co bude.“

EURO CAMPUS

- Srpen / září** „Tisíce knih odnesla voda – Černý den českých knihoven.“

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

- 21. 11.** „Záchrana archívů postupuje zvolna – Americká restaurátorka v Praze zjišťovala možnosti pomoci institucím postiženým povodní,“ – „Některé pražské knihovny kvůli summitu zkrátily otevírací dobu.“

IKAROS

- 9. 7.** „Městská knihovna v Praze – Jak jsme na tom v „poločase“ aneb malý pohled za oponu,“ – „Znamení tří – výroční propagační kampaň Městské knihovny v Praze sází na magickou číslici 111.“

„CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?“

výběr z odpovědí na anketní otázku

Do knihovny chodím často a vždy se do ní těším. Než přijdu, myslím si: „Co si asi půjčím zajímavého?“ V knihovně si někdy vyřeším pěknou soutěž nebo si půjčím hezkou knihu. Knihovna pro mne znamená hodně. Zábavu a poznání nových věcí.

Jan Šplíchal, 11 let

- 2. 10. „MKP uvažuje podle svého ředitele...”
- 3. 10. „Prvním dokumentem z odděl. vzácných tisků MKP restaurovaný metodou vakuového balení...”
- 7. 10. „MKP získala od MZ USA dar...”
- 3. 12. „Nová pobočka Městské knihovny v Praze vznikne v Smíchovské tržnici.”

INSTINKT

č. 21 „Téma – Knihy zůstanou v mrazáku dlouho.”

JEZDECTVÍ

Prosinec – „Koně v knihovně.”

LIDOVÉ NOVINY

- 30. 1. „Febiotipy.”
- 3. 5. „Doprovodné programy Světa knihy – Bibliobus Městské knihovny v Praze.”
- 21. 5. „Praha bude hostit loutková divadla.”
- 26. 7. „Chceme být dostupní pro každého, říká nový ředitel Městské knihovny v Praze Tomáš Řehák.”
- 16. 8. „Městská knihovna evakovala své fondy.”
- 20. 8. „Vzácné tisky šly z vody k ledu – Mochovské mrazírny pomohly Městské knihovně v Praze zachránit zmáčené cennosti.”
- 18. 9. „Městská knihovna shání tři miliony korun na záchranu knih.”

LISTY HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

- Březen** „Knihovna na Opatově opět funguje.”
- Duben** „Květnové dny otevřených dveří,” – „Tři jedničky v Městské knihovně.”
- Květen** „Pozvání na Dny otevřených dveří,” – „Bibliobus – knihovna na čtyřech kolech.”
- Červenec** „Městská knihovna má stojedenácté výročí a nového ředitele.”
- Září** „Městská knihovna se proti vodě brání mrazem.”
- Ríjen** „Americká pomoc českým knihám.”
- Listopad** „Peníze knihám pomůžou.”

METRO

- 31. 1. „Ve Smíchovské tržnici vznikne knihovna.”
- 26. 2. „Na Opatově se otvírá opravená knihovna,” – „Tři odpovědi – Jakým způsobem byste trestali dopink, který se objevil na OH – František Horáček, knihovník.”
- 4. 3. „Zeptali jsme se Jany Suchochlebové, vedoucí Obvodní knihovny – Kolik stála rekonstrukce opatovské knihovny a co nového přinesla?”
- 13. 3. „Z české Orffovy školy – Orchestr Hra je to vystoupí v Městské knihovně v Praze.”
- 5. 4. „Jeden svět mapuje lidská práva.”
- 9. 4. „Další knihovna má počítače.”
- 15. 5. „Hlavní město Praha zve na dny otevřených dveří,” – „Květnové číslo Listů hlavního města Prahy právě vychází.”
- 24. 6. „Zeptali jsme se Tomáše Řeháka, Ředitele Městské knihovny v Praze – Letos uplyne sto jedenáct let od vzniku knihovny. Jak toto výročí oslavíte?”
- 9. 7. „Dnešní den – Největší instituce svého druhu v České republice, Městská knihovna v Praze, zahájila činnost v roce 1891.”
- 22. 8. „Vzácné tisky jsou už v mrazácích.”
- 29. 8. „Sbírka na záchranu zmražených knih.”
- 11. 9. „Městská knihovna znovu otevřena.”
- 2. 10. „Městská knihovna vysušila první tisky.”
- 29. 10. „Knihovny obtížně hledají sponzory.”
- 31. 10. „V tržnici bude moderní knihovna.”
- 12. 11. „Smíchov čeká další rozvoj.”
- 15. 11. „Zeptali jsme se Tomáše Řeháka, ředitele Městské knihovny Praha – Jak pokračují práce na restaurování vzácných tisků zatopených během povodní?”

MLADÁ FRONTA DNES

- 21. 2. „Vyhledávaná knihovna opět otevřena.”
- 25. 2. „Febiofest odstartoval,” – „Muzikant Hašler má mít ve městě pomník.”
- 26. 2. „Na sídlišti byla otevřena knihovna.”
- 6. 3. „Litera čeká na nominace.”
- 8. 3. „Městská knihovna – Přednáška dánského architekta Jana Gehla.”
- 16. 3. „Velikonoční koncert v Městské knihovně.”
- 18. 3. „Jižní Město: šedé sídliště se pomalu mění.”
- 28. 3. „Beseda o díle autora písně Škoda lásky.”
- 6. 4. „Knihovna otevře pobočku v Husitské.”
- 9. 4. „Knihovna s bohatou historií opět ožila.”

- 24. 4. „Beseda o soudobých českých dějinách.“
- 15. 5. „Magistrát připravil program pro veřejnost.“
- 30. 5. „I v knihovně se mohou děti dobře pobavit.“
- 18. 6. „Knihovny zavádějí nové metody.“
- 8. 7. „Ředitel městské knihovny usiluje o další čtenáře.“
- 17. 8. „Knihovna žádá o pomoc.“
- 20. 8. „Zkázu starých tisků má odvrátit zmrazení – Vzácné fondy Městské knihovny včetně Pražské bible z roku 1488 bezmocně ležely v kalné vodě.“
- 21. 8. Městská knihovna zvolna otvírá své pobočky.“
- 23. 8. „Knihovny přišly o tisíce svazků.“
- 11. 9. Městská knihovna znovu otevřela po povodních,“ – „Poděkování.“
- 21. 9. „Knihovna je vstřícná ke čtenářům – Kromě poboček v Holešovicích a Karlíně jsou už všechny filie v provozu.“
- 24. 9. „Japonské skládanky pro každého.“
- 30. 9. „Děti mohou kreslit hobity do soutěže.“
- 8. 10. „Některá povodňová konta zejí prázdnou.“
- 31. 10. „V tržnici vznikne nová knihovna.“
- 4. 11. „Knihovna pro Prahu 2.“
- 5. 11. „Městská knihovna má další pobočku.“
- 28. 11. „Peníze z povodňových kont půjdou i na školy.“
- 20. 12. „Knihovny nebudou půjčovat CD domů – Ochranné autorské organizace a vydavatelské firmy tvrdí, že se tak zamezí pirátskému kopírování.“

NEZÁVISLÉ AMERICKÉ LISTY

- 15. 3. „Malý dopis z Prahy – V městské knihovně.“

PRAVO

- 14. 1. „Pictura – První pražská aukce výtvarného umění v novém roce.“
- 25. 1. „Febiofest nabízí v Praze 500 filmů.“
- 26. 2. „Knihovna na Opatově opět slouží čtenářům.“
- 6. 3. „Literární Český lev.“
- 7. 3. „Na setkání se spisovatelem Viktorem Suvorovem...“
- 27. 3. „Jolana Voldánová moderátorkou Litery.“
- 4. 4. „Knihovníci v roli informačních brokerů.“
- 7. 5. „Beseda s Benjaminem Kurasem.“
- 16. 5. „Ve smíchovské tržnici vznikne nová knihovna.“
- 12. 6. „Mezi regály plnými knih bývá často rušno.“
- 20. 8. „Bibli z 15. století zachránil mrazák.“
- 27. 8. „Co způsobila voda muzeím a galeriím.“
- 28. 8. „Deset automatizovaných poboček knihovny v provozu.“
- 3. 9. „Hlavní město má na kontě deset miliónů.“
- 10. 9. „Knihovna čeká na pomoc.“
- 11. 10. „Pomoc z USA knihovně.“
- 7. 11. „Pro knihy do Záhřebské.“
- 8. 11. „Otázka Tomáši Řehákovi, řediteli Městské knihovny – Jak se vypořádáváte s následky srpnových povodní?“
- 14. 11. „Ve Smíchovské tržnici vznikne moderní knihovna.“
- 19. 11. „Městská knihovna prodlužuje o týden.“
- 13. 12. „Zničené knihovny hledají sponzory.“

PRAŽAN – VĚCI VEŘEJNÉ

- 7. 5. „Jak přežít padouchy.“

PRAŽSKÉ NOVINY

- 20. 2. „V úterý bude pro čtenáře otevřena zmodernizovaná knihovna Opatov.“
- 20. 6. „Městská knihovna v Praze chystá projekt na posílení svých služeb.“

PRAŽSKÝ KUDYKAM

- 28. 2. „Knihovna otevřena.“

„CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?“

výběr z odpovědí na anketní otázku

Občas je pro mě pouze zásobárnou knih, pro ty chvíle, kdy nemám co dělat, a trávím čas čtením knih. Jindy zas, když něco potřebuji do školy, tak místo hledání na internetu jdu do knihovny a půjčím si nějakou hezkou encyklopedii.

Kristýna (příjmení nečitelné)

READER'S DIGEST VÝBĚR

Říjen „Cesty osudu – Jak šly knihy k ledu.“

REFLEX

č. 39 „Vakuum je spása knih.“

TÝDEN

č. 35 „Jak na umění přišla velká voda – Galerie z bahna, bazény místo hlediště, knihy v mrazničkách.“

UČITELSKÉ NOVINY

č. 29 „Krátce – Městská knihovna v Praze...zahájila veřejnou sbírku.“

č. 30 „Tomáš Řehák.“

VEČERNÍK PRAHA

- 16. 1. „V Holečkově bude školní knihovna,“ – „Šlapeto, staropražská kapela.“
- 24. 1. „Smíchov dostane novou pobočku městské knihovny.“
- 25. 1. „Filmoví fanoušci...“
- 7. 2. „Režiséři v knihovně,“ – „Přijďte na Podvečer.“
- 9. 2. „Večer s literaturou,“ – „Tvorbu Petera Brooka...“
- 21. 2. „Knihovna otevře v pondělí.“
- 22. 2. „O lásce v knihovně.“
- 25. 2. „Jižní Město se opět dočká knihovny.“
- 26. 2. „Opatov má zase knihovnu – Místní studovna s internetem a naučnou literaturou bude pro všechny otevřena i v pondělí.“
- 6. 3. „Knižní ceny Litera budou popularizovat literaturu.“
- 7. 3. „Za Suvorovem do knihovny.“
- 14. 3. „Městská knihovna zve.“
- 16. 3. „Na besedu s Ondřejem Neffem.“
- 27. 3. „Škoda lásky v knihovně.“
- 8. 4. „Knihy pro Žižkov.“
- 9. 4. „Městská knihovna zve,“ – „Knihovna v Husitské už má otevřeno“
- 24. 4. „Jak plujeme dějinami.“
- 7. 5. „Jak přežít padouchy.“
- 13. 5. „Magistrát odhalí své zákulisí.“
- 16. 5. „Na Smíchově vznikne nová knihovna.“
- 28. 5. „Architektura v knihovně.“
- 30. 5. „Děti mohou zachránit knihovnu.“
- 3. 6. „Nová knihovna ve Smíchovské tržnici.“
- 18. 6. „První čtenáře přivítá...“
- 15. 7. „Dnes ještě stihnete – folklórní osvěžení...“
- 16. 8. „Proudý vody vytékají z Městské knihovny na Starém Městě...“
- 19. 8. „Praha po povodni – Historii musí zmrazit.“
- 22. 8. „Městská knihovna přišla o tisíce svazků.“
- 24. 8. „Utopil se i Poláček – Knihovníci navštívili pobočku Městské knihovny v Karlíně a naši spouští.“
- 29. 8. „Pomoc pro městskou knihovnu.“
- 10. 9. „Jak to vidím já.“
- 12. 9. „Zachraňme Pražskou bibli,“ – „Knihovna je opět otevřená.“
- 14. 9. „Kursy v knihovně.“
- 21. 9. „Japonsko v knihovně.“
- 24. 9. „Zaplavená minulost – Městská knihovna v Praze.“
- 27. 9. „Soutěž s Tolkienem.“
- 4. 10. „Dar pro knihovnu.“
- 18. 10. „Magie v knihovně.“
- 7. 10. „Přednášky o režisérech,“ – „Týden v knihovnách – Opatov.“
- 31. 10. „Za nákupy i pro knížku.“
- 4. 11. „Za knihami do Záhřebské.“
- 5. 11. „Knihovna má novou pobočku,“ – „Trojlístek knihoven, chloubou městské části.“
- 11. 11. „Knihovna se přestěhuje.“
- 13. 11. „Knihovny dostaly internet,“ – „Koncert pro knihovnu.“
- 21. 11. „Změny budou i v knihovně.“
- 9. 12. „Internet v knihovně.“

V roce 2002 se MKP dále prezentovala řadou příspěvků mj. také v **BULLETINU SKIP** a publikována byla rovněž řada článků a informací v místním tisku, např. v **LISTECH PRAHY 1, TUČŇÁKU, KLÍČI, PRAŽSKÉ PĚTCE, HOBULETU** a v dalších.

111 let služby zvidavým Pražanům

Historické ohlédnutí

- Nejstarší veřejné knihovny na území dnešní Prahy vznikly v předměstích, v tehdy samostatných obcích – na Smíchově v r. 1860, v Karlíně v r. 1862, ve Vršovicích a ve vsi Dejvice v r. 1890.
- „Veřejná obecní knihovna královského hl. m. Prahy“ byla zřízena k 1. 7. 1891 a měla 3 370 knih. Několikrát se stěhovala, až v r. 1903 nalezla trvalé umístění v místech, kde sídlí dosud.
- V letech 1898–1920 byl ředitelem básník Antonín Sova – pozvedl odbornou úroveň knihovny a zřídil první pobočky (Hradčany, Vyšehrad, Libeň, Holešovice, Malá Strana a Nové Město).
- V r. 1922 vznikla připojením 38 měst a obcí tzv. „Velká Praha“ a jejich veřejné knihovny se staly pobočkami „Knihovny hl. m. Prahy“, s 260 tis. svazků a s 700 tis. výpůjček ročně.
- Významnou roli v rozvoji knihovny sehrál dr. Jan Thon, který ve funkci ředitele působil v letech 1920–1942 a 1945–1948.
- V letech 1925 až 1928 byla díky Pražské městské pojišťovně postavena architektem Františkem Roithem na Mariánském nám. nová ústřední budova knihovny – jedna z nejmodernějších v Evropě. Byla dimenzována nejen pro činnost knihovnickou, ale i pro osvětovou, koncertní a výstavní.
- V roce 1938 pracovala knihovna již na 50 místech a s knihovním fondem 640 tis. svazků, počet výpůjček dosáhl 2 mil. Její součástí bylo i hudební oddělení (založené v r. 1893), slepecká knihovna (1932 až 1948), Sukova knihovna spisů pro mládež. V r. 1939 měla krátce i první pojízdnou knihovnu.
- V době nacistické okupace činnost stagnovala, byly vyřazeny tisíce knih, několik pracovníků knihovny bylo uvězněno, jeden popraven. V r. 1942 vzniklo divadelní a filmové oddělení.
- V r. 1945 byla obnovena normální činnost a vrací se vyřazené knihy. Ředitelem se opět stal Jan Thon.
- Po únoru 1948 nastala totální ideologizace veškeré činnosti, personální postih řady pracovníků, značný organizační chaos, je zlikvidována část fondu. V r. 1949 byla obnovena pojízdná knihovna.
- 60. léta přinesla určité ideologické uvolnění a s tím i zájem o knihy. Bylo otevřeno 12 nových poboček, studovna pragenská a tehdy velmi populární „Lidová univerzita vědy, techniky a umění“.
- Tzv. „normalizace“ obnovila „libri prohibiti“, důsledkem ideologického tlaku je zjevná stagnace, překonávána až od konce 70. let obnovou profesionality knihovny. Vnější omezení ale trvala dál.
- 80. léta byla ve znamení modernizace – vznik nových velkých poboček, rekonstrukce a modernizace ostatních; od r. 1982 výpočetní technika; první úvahy o rekonstrukci ústřední budovy; součástí knihovnických fondů se stávají zvuková média a od r. 1983 také grafické listy a reprodukce artotéky.
- Až r. 1989 znamenal návrat ke standardnímu postavení knihovny v demokratické společnosti. Sté výročí existence v r. 1991 proběhlo ve znamení hledání nové cesty a nové tváře knihovny.
- V r. 1992 vzniklo oddělení automatizace, které začalo připravovat automatizaci všech knihovnických agend. V letech 1998–2002 se uskutečnila automatizace již 13 poboček.
- Generální rekonstrukce budovy na Mariánském nám. v letech 1996–1998 přinesla nové pojetí služeb Ústřední knihovny, automatizovaný výpůjční systém, elektronický katalog, přístup k Internetu. Zvýšilo se množství knih k volnému výběru v prostorách knihovny i skladištní plocha.
- V letech 1990–2002 bylo otevřeno 15 nových knihoven, současně bylo uzavřeno 35 menších poboček, přičemž se ale celková plocha poboček MKP zvětšila o asi 800 m².
- Knihovna se zorientovala ve změnách společenských a ekonomických podmínkách a vyrovnala se s dočasným poklesem čtenářského zájmu v první polovině 90. let a určila si priority pro další činnost: Racionálně strukturovaná knihovní síť, automatizace knihovnických agend, kvalifikovaný personál, nové druhy knihovního fondu, nové služby.

Ještě kvalitnější, obsáhlejší, modernější, rychlejší

Co charakterizovalo činnost MKP v roce 2002

- ✦ Rekordní počet návštěvníků a výpůjček a rostoucí zájem o služby automatizované sítě
- ✦ Úspěšné zvládnutí povodňové situace a rychlý návrat k plnému rozsahu služeb
- ✦ Otevření automatizovaných knihoven Opatov, Žižkov, Prosek a Záhřebská a zahájení rekonstrukce a automatizace dalších čtyř poboček
- ✦ Projekt velké knihovny v objektu bývalé Smíchovské tržnice a intenzivní hledání vhodných umístění dalších důležitých poboček – stále chybí vhodné prostory zejména v Dejvicích, na Pankráci, na Jarově či v Chmelnici a v Modřanech, a vinou povodně nyní i v Karlíně a v Libni
- ✦ Pokračující práce na koncepčním materiálu „Strategie MKP“ s předpokládaným horizontem platnosti 10 let
- ✦ Dovršení koncentrace obvodních knihoven z někdejších 10 do 6 celků
- ✦ Zviditelnění MKP u pražské veřejnosti i v rámci ČR, častá přítomnost ve sdělovacích prostředcích
- ✦ Další rozvoj knihovnického systému Koniáš a výrazné posílení přístupu na Internet
- ✦ Rozvoj programu odborného vzdělávání (pro zaměstnance MKP i pro pracovníky jiných knihoven)
- ✦ Poskytování regionální metodické a odborné pomoci 37 místním veřejným knihovnám, které nejsou součástí sítě MKP a jejichž zřizovateli jsou jednotlivé městské části
- ✦ Vzdělávací aktivity (zejména ve vztahu k dětem) a rozsáhlá nabídka akcí Lidové univerzity
- ✦ Zpřístupnění řady databází ČTK, dále databáze LexData, EBSCO, ProQuest 5000, PCI a KnowEurope, prioritní přístup k www stránkám státní správy, Evropské unie atd.
- ✦ Novelizace Knihovního řádu MKP, zdokonalující zejména ochranu osobních údajů čtenářů
- ✦ Členství MKP ve „Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR“ a ve „Sdružení knihoven ČR“; spolupráce s důležitými českými knihovnami, účast na projektech českého knihovnictví, např. v oblasti odborného vzdělávání knihovníků, na vytváření souboru národních autorit nebo na digitalizaci knihovních fondů

„CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?“

výběr z odpovědí na anketní otázku

Prostředí knihovny mne vrací do dětství. Byl jsem poměrně pilný čtenář, rozhodně pilnější, než v pozdějších letech. Do knihovny jsem si chodil pravidelně půjčovat knížky a díky absenci televize, byly pro mě, vedle rozhlasu, jediným zdrojem informací a zábavy. Slovo knihovna ve mně vzbuzuje úctu k vědě, její prostředí má svoji intimitu a atmosféru, je nejen místem pro studium, centrem informací, ale i místem setkávání a komunikace lidí, které spojuje společný zájem.

Viktor Preiss, herec

Sít', ve které je dobré uvíznout

Sít' knihoven MKP

Zřizovatelem Městské knihovny v Praze je Hlavní město Praha a jejím působišťem území celého města. Poskytuje služby nejen v ústřední budově na Mariánském náměstí v Praze 1 (Ústřední knihovna MKP), ale i v dalších knihovnách (pobočkách) na území hlavního města. K 31. 12. 2002 jich bylo 51 a jsou v 16 z 57 městských částí (v MČ Praha 1 až 15 a MČ Velká Chuchle), tj. v 16 z 22 správních obvodů (obvody Praha 1 až 16). Sít' stálých poboček doplňuje ještě 10 stanic pojízdné knihovny, tj. místa, kam pravidelně každý týden zajíždí jeden ze dvou bibliobusů MKP (jde o autobusy vybavené jako malé knihovny, každý s výběrem asi 2 000 knih).

Knihovna je organizačně uspořádána jako jednotný systém, jehož základem je odbor služeb. Jeho oddělení zajišťují jednak knihovnické služby (Ústřední knihovna a šest obvodních knihoven), jednak vzdělávací a kulturní činnost (oddělení Lidové univerzity). Ostatní činnosti, umožňující chod instituce, jsou soustředěny ve čtyřech odborech – organizačním, knihovních fondů, ekonomicko-správním a strategického rozvoje (odd. automatizace a odd. metodiky automatizovaných knihoven), které spolu s ředitelstvím MKP sídlí na Mariánském náměstí.

Ústřední knihovna je největší knihovnou v síti, poskytuje knihovnické a informační služby na nejvyšší úrovni a v úplné druhové struktuře. Významná je také její role studijní knihovny vyhledávané zejména středoškolskými a vysokoškolskými studenty. V jejím knihovním fondu jsou výrazněji zastoupeny tituly odborné literatury a tituly cizojazyčné.

Obvodní knihovny, jakožto samostatná oddělení odboru služeb, jsou regionálními organizačními články knihovní sítě MKP. Každé z nich řídí několik poboček v daných městských částech. Jen několik málo poboček se specializuje na služby pouze určité věkové kategorie (dospělým, mládeži či dětem). Naprostá většina těchto knihoven i oba bibliobusy jsou tzv. „rodinné knihovny“ nabízející své služby všem generacím čtenářů.

Celý fond takové pobočky mohou využívat všichni čtenáři, přičemž služby dětem bývají zpravidla podporovány zvláštní ucelenou nabídkou vhodné literatury odpovídající jejich zájmům a potřebám.

Větší pobočky mají také studovny a čítárny. V některých velkých knihovnách sítě jsou oborově zaměřené úseky: Ústřední knihovna nabízí čtenářům Informační středisko s pragensijním úsekem (literatura a informace o Praze), studovnu Internetu a databázi, úsek hudební, úsek divadelní a filmový; v pobočce Opatov naleznete čtenáři artotéku – specializovaný úsek s obrazovými dokumenty (grafické listy, reprodukce výtvarných děl, literatura o výtvarném umění). V několika knihovnách jsou poslechová místa určená k prezenčnímu poslechu zvukových nosičů.

čís. pob.	pobočka (AK - automatiz. pobočka)	městská část	počet čtenářů	z toho dětí	návštěv na 1 čten.	počet výpůjček	podíl naučné lit.	výpůjček na 1 čten.
1	Ústřední knihovna AK	1	72 677	9 %	11	1 788 653	36 %	25
2	Spořilov I (do 30. 6.)	4	574	26 %	6	22 453	21 %	39
3	Hradčany	1	602	47 %	13	39 187	16 %	65
4	Ostrčilovo nám. (do 30. 6.)	2	1 030	32 %	7	29 285	19 %	28
5	Holešovice (do 13. 8.)	7	1 517	30 %	8	48 952	23 %	32
7	Kobylisy	8	1 689	28 %	8	80 143	16 %	47
8	Školská AK	1	13 653	8 %	7	287 391	30 %	21
10	Vysočany	9	2 306	35 %	9	94 359	24 %	41
13	Hloubětín	14	1 962	31 %	9	82 772	20 %	42
14	Karlín (do 13. 8.)	8	1 118	45 %	9	43 804	14 %	39
15	Žižkov AK (od 9. 4.)	3	2 275	21 %	6	55 998	24 %	25
16	Vinohradská (děti)	3	649	100 %	6	19 069	28 %	29
17	Lucemburská (dosp.)	3	1 878	0 %	12	100 418	18 %	53
19	Vršovice	10	2 151	36 %	9	84 301	27 %	39
21	Hostivař	15	1 542	50 %	10	60 714	23 %	39
24	Michle	4	1 165	37 %	9	48 800	23 %	42
25	Víkova	4	1 892	35 %	10	81 205	20 %	43
26	Podolí (do 30. 6.)	4	499	38 %	8	16 270	19 %	33
27	Modřany	12	2 399	62 %	8	80 044	25 %	33
29	Smíchov	6	2 935	22 %	11	153 308	30 %	52
30	Cibulka	5	668	57 %	11	36 970	16 %	55
31	Velká Chuchle	16	287	54 %	10	13 809	21 %	48
33	Košíře	5	1 065	44 %	12	63 082	15 %	59
35	Břevnov AK	6	7 320	23 %	9	213 568	26 %	29
36	Střešovice	6	467	40 %	8	19 628	18 %	42
37	Dědina	6	819	39 %	11	40 484	18 %	49
38	Dejvice	6	5 007	20 %	10	204 836	25 %	41
39	Letná AK	7	7 941	21 %	6	163 805	24 %	21
41	Novodvorská AK	4	4 327	29 %	8	137 789	23 %	32
42	Petřiny	6	1 652	42 %	9	77 301	26 %	47
43	Na Veselí (mládež, děti)	4	1 438	56 %	6	41 847	34 %	29
43	ul. 5. května (dosp.)	4	1 705	0 %	8	85 559	21 %	50
45	Spořilov II	4	1 089	37 %	8	37 119	22 %	34
47	Zahradní Město	10	1 744	41 %	10	75 683	21 %	43
48	Na Skalce	5	1 557	40 %	9	63 860	21 %	41
51	Dittrichova AK	2	3 201	15 %	6	70 900	20 %	22
52	Bohnice AK	8	6 534	25 %	11	262 374	21 %	40
54	Prosek AK	9	2 688	27 %	8	96 664	24 %	36
56	Ruská	10	3 421	25 %	12	169 062	28 %	49
58	Opatov AK (od 26. 2.)	11	13 144	24 %	8	451 719	24 %	34
60	Krč	4	2 204	39 %	9	69 370	22 %	31
61	Malešice	10	986	39 %	9	33 085	17 %	34
62	Barrandov	5	2 721	60 %	8	96 738	28 %	36
65	Záhřebská AK (od 5. 11.)	2	863	25 %	3	8 841	23 %	10
66	Chmelnice	3	1 680	49 %	10	69 561	12 %	41
70	Skalka	10	1 962	39 %	10	70 130	21 %	36
80	Braník	4	921	34 %	9	37 641	13 %	41
81	Lužiny AK	13	9 667	40 %	9	300 712	24 %	31
84	Stodůlky	13	2 014	56 %	13	95 482	24 %	47
87	Černý Most	14	2 346	59 %	9	84 393	25 %	36
88	Ďáblice	8	2 469	32 %	9	122 765	26 %	50
89	Jírovcovo nám. AK	11	2 566	38 %	9	70 988	23 %	28
99	pojízdna knihovna		1 373	43 %	9	42 060	21 %	31

Péče o knihy je základem péče o čtenáře

Doplňování a zpracování knihovního fondu

Knihovní fond MKP tvoří jeden celek, i když se nachází v desítkách poboček na celém území Prahy, proto i nákup pro celou síť je centrální. Důvody jsou nejen odborné, ale i ekonomické, neboť při velkých odběrech knih získává knihovna větší cenové slevy. V roce 2002 bylo nakoupeno 90 tisíc knihovních jednotek – knih, časopisů, hudebních nosičů atd. – celkem za 16 milionů Kč. MKP se snaží získat kompletní škálu knižní produkce a pružně reagovat na aktuální čtenářské požadavky. Poměr naučné literatury a beletrie je zhruba vyrovnaný. Cizojazyčný fond knihovny byl obohacen zejména o množství jazykových kurzů a zvukových knih díky daru Britské rady.

Každá knihovní jednotka je knihařsky ošetřena a odborně knihovnický zpracována v elektronické databázi Koniáš. V r. 2002 bylo zaevidováno 14 750 nových titulů knih, kompaktních disků, kazet, hudebnin, zpracováno bylo mj. i 21 167 názvových rozpisů básní, povídek a pohádek.

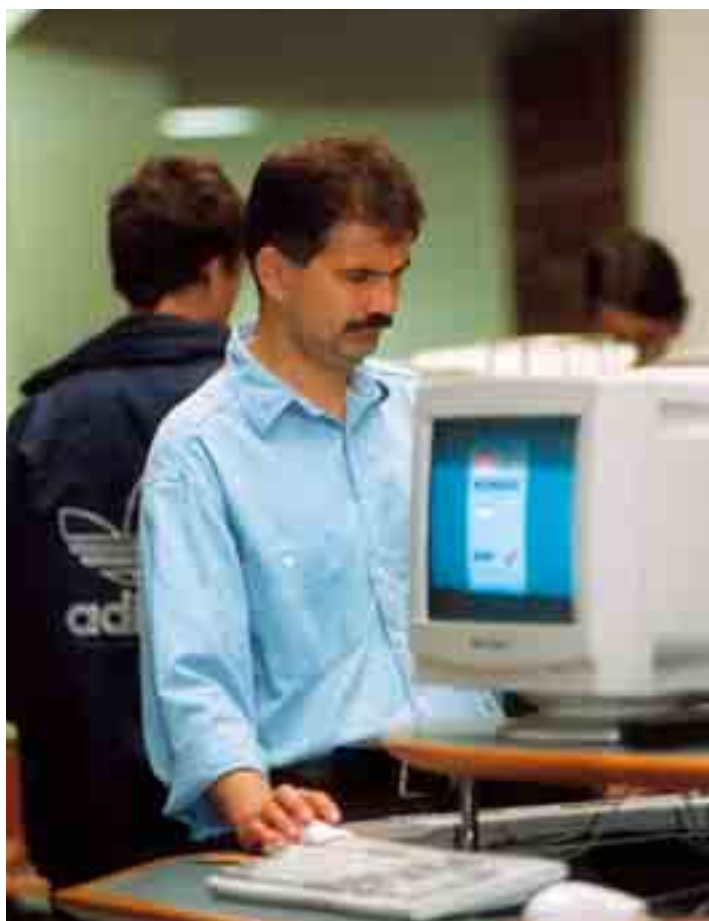
Pokračovala spolupráce s Národní knihovnou ČR na sdíleném vytváření a využívání jmenných autorit a MKP se na základě grantu Ministerstva kultury ČR podílí na „Národním programu digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů Memoriam Mundi Series Bohemica“.

„CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?“

výběr z odpovědí na anketní otázku

- ∞ Vzpomínám si, jak jsem si krátce po válce koupil své první knížky. Měl jsem na zdi policičku a na ní ty knihy stály. Díval jsem se na ně jako na něco málem posvátného. Vědomí, že jsou na svém místě a mohu do nich kdykoliv nahlédnout, mě naplňovalo zvláštním uspokojením. Od té doby se moje knihovna rozrostla asi na pět tisíc svazků, většinu z nich tvoří knížky spíše odborné z nejrůznějších oborů od filosofie a historie po astronomii či spoustu různých encyklopedií. Když sám píšu, potřebuji do knih nahlédnout nesčíslněkrát a zakládám si na tom, že většinu informací, kterou hledám, v nich nakonec najdu. Je pravda, že dneska člověk, zvláště pokud si potřebuje jen nějaká fakta ověřit, či se spokojí se stručnou informací, vystačí si s vlastní knihovnou, s internetem a s několika CD-ROMY (na jednom jediném mám celou British Encyclopedy). Něco jiného je, když člověk potřebuje do jakéhokoliv problému proniknout hlouběji. Anebo když potřebuje nahlédnout do osmdesát let starých novin či časopisů. Anebo když nutně potřebuje knihu, která už dlouho není na pultech knihkupců. Když jsem psal svoji knihu o Karlu Čapkovi, proseděl jsem dny a týdny v čítárnách časopisů a novin, abych aspoň trochu pochopil z dobové atmosféry. Když jsem před pětáctyřeti lety přednášel v americkém Ann Arboru, nadchla mě místní univerzitní knihovna. Tam totiž člověk vstoupil, našel si regály s knhami, které ho zajímaly, a z nich si vybíral. Pak u vchodu prostě ohlásil knihy, které si vybral. Nevím, jestli by se něco takového dalo praktikovat v našich knihovnách, nejspíš by nakonec v knihovnách nezbyly žádné knihy a knihovny bez knih jsou těžko představitelné. Jsou knihy, které člověk může najít prakticky jenom v knihovnách. Buď jsou tak vzácné, tak drahé anebo tak specifické. V obrovské univerzitní knihovně v Berkeley, která mi připomněla spíš svatostánek, mají třeba celé oddělení pro literární kritiku. V desítkách svazků jsou tam stručné výtahy z podstatných novinových a časopiseckých recenzí prakticky na všechny knihy, které v daném roce vyšly. Takové svazky kritik si asi žádný student literatury, natož normální čtenář, domů nepořídí. Právě nad tak exklusivními publikacemi jsem si uvědomil, že knihovny, kromě všech dalších úkolů, jsou základem vzdělanosti v zemi. Víím, že na našich knihovnách se nesmyslně šetří. Přitom v době, kdy knihy jsou čím dál tím dražší a pro mnoho lidí tedy jen těžko dostupné, by měly aspoň ty hlavní knihovny nabízet všechno podstatné, co u nás i v zahraničí vyšlo. Samozřejmě, že by to vyžadovalo mnohonásobně více peněz, než se knihovnám zatím dostává. Jenže bez dobrých knihoven budeme ve své vzdělanosti stále více zaostávat. A nevzdělaná společnost nemá v současném světě budoucnost.

Ivan Klíma, spisovatel

Koniáš, který má knížky rád

Rozvoj vlastního automatizovaného knihovního systému

Knihovnický client-server systém Koniáš, pojmenovaný podle své hlavní aplikace, shrnující v sobě akviziční, katalogizační a výpůjční moduly tohoto systému, vyvíjeného v MKP od poloviny 90. let, pokračoval ve svém rychlém vývoji, nezbytném pro zvládnutí vzrůstajících nároků čtenářů a potřeb rozrůstající se automatizované sítě. Koniáš nově umožňuje mj. rezervace na několika pobočkách najednou, významně posíleny byly elektronické způsoby komunikace se čtenáři – správa uživatelského konta přes Internet, možnost automatického prodloužení e-mailem a zaslání emailových upozornění několik dní před nutným datem vrácení půjčených materiálů.

Nové možnosti přinesl Koniáš v loňském roce i svým nejčastějším uživatelům, knihovníkům. Byl vytvořen výměnný systém národních autorit s Národní knihovnou ČR, rozšířeny katalogizační i akviziční moduly a zrychlen výpůjční modul při provozu na nízkokapacitních linkách.

AKS Koniáš přinesl v loňském roce i mnoho dalšího, bylo uvolněno přes jedno sto verzí hlavního programu a další verze pomocných programů a zcela nových modulů. I díky němu, jako hlavnímu nástroji používanému v automatizované síti, se nám daří uspokojovat stále širší spektrum potřeb našich čtenářů.

Pět výpůjček na každého Pražana včetně kojenců

Ze statistik výpůjční činnosti

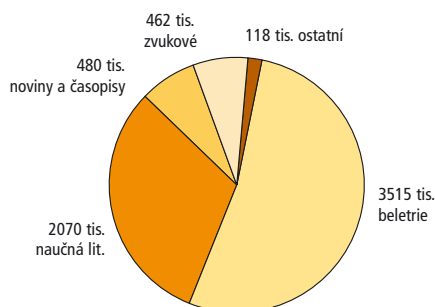
Přes některé nepříznivé aspekty, především srpnové povodně, zaznamenala MKP v zásadních ukazatelích své činnosti rekordní čísla: 176 027 čtenářů si při 1 965 517 návštěvách vypůjčilo 6 644 949 knihovních jednotek.

Došlo k očekávanému přesunu výkonů z neautomatizované sítě do sítě automatizované. Dva ze tří čtenářů MKP jsou čtenáři automatizovaných knihoven (tedy těch, kde veškerá čtenářská agenda probíhá prostřednictvím elektronické databáze, která zároveň tyto pobočky propojuje – k 31. 12. 2002 to byla Ústřední knihovna a 12 poboček). Knihovny automatizované sítě uskutečnily loni téměř čtyři miliony výpůjček (drtivou většinu z nich tvoří výpůjčky absenční – tedy mimo knihovnu) pro víc než sto tisíc čtenářů, z nichž téměř každý druhý je student a dvě třetiny tvoří lidé ve věku 15–30 let. Významný podíl v profesním zasazení mají manažeři. Zhruba polovinou se na výkonech automatizované sítě podílí Ústřední knihovna.

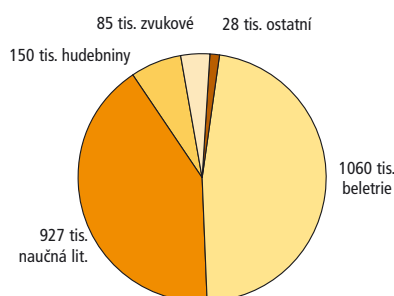
Podíl neautomatizovaných knihoven (39 poboček k 31. 12. 2002) je plánovaně snižován v rámci postupující automatizace, přesto je jejich přínos pro služby MKP stále významný, loni např. uskutečnily dva a tři čtvrtě milionu výpůjček. Pojízdna knihovna uskutečnila na stanicích svých dvou bibliobusů přes čtyřicet tisíc výpůjček.

K 31. 12. 2002 měli čtenáři MKP k dispozici 69 internetových stanic (jedna uzpůsobena pro využití osobami zrakově handicapovanými), průměrný počet uživatelů Internetu v celé automatizované síti je 648 denně.

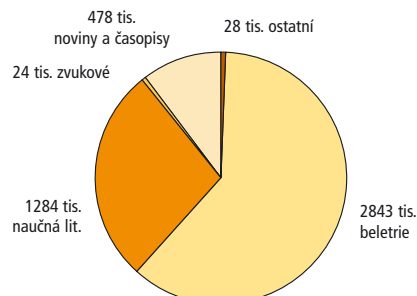
Výpůjčky v síti MKP celkem

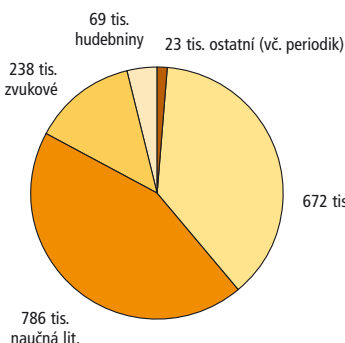
Knihovní fond MKP k 31. 12. 2002

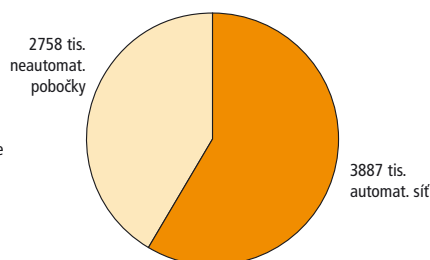
Výpůjčky poboček

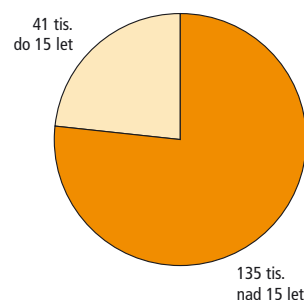
Výpůjčky Ústřední knihovny

Výpůjčky v automatizované a neautomatizované síti

Čtenáři nad a do 15 let

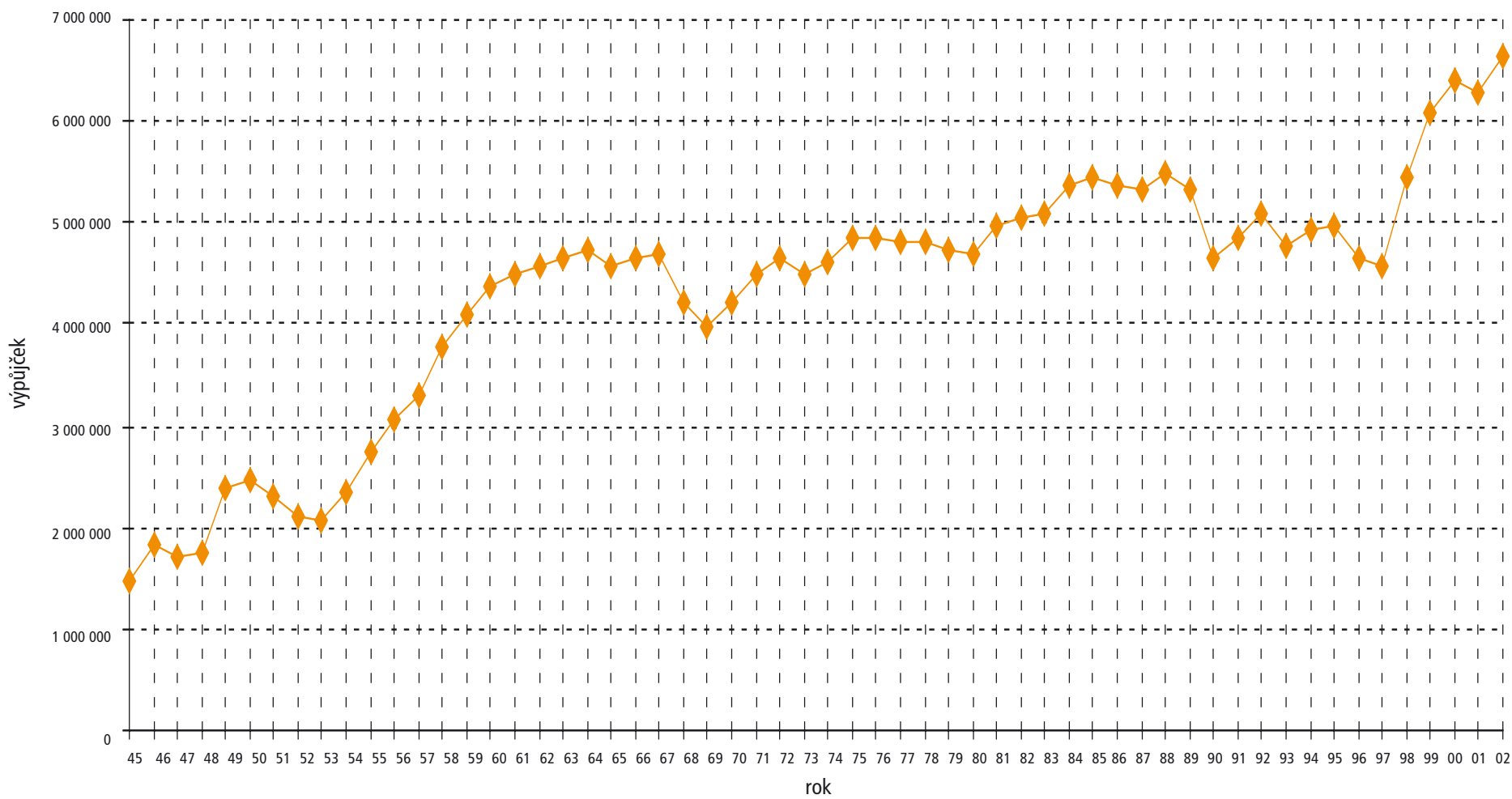
CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?"

výběr z odpovědí na anketní otázku

Knihovna je místo, kde si můžu půjčovat zajímavé a napínavé knihy. Knihovna má dvě přednosti, a to je Internet a vyhledávání přes počítač. Chodím rád do knihovny, protože si tam mohu knihy a časopisy číst, aniž bych si je půjčil. Někdy jsem v knihovně i 2 hodiny. V knihovně trávím volný čas. Mohu si tam dělat domácí úkoly, mohu tam čekat na kroužek a taky si tam mohu vypůjčit různé hry. Knihovna nabízí knihy nejen napínavé, ale i naučné knihy. Mohu si vypůjčit atlasy, encyklopedie, mineralogii, sporty, detektivky a další.

Standa Mach, 10 let

Počet výpůjček MKP v letech 1945 až 2002

Na besedách nikdo neklímal

Kulturně-výchovná činnost MKP

Součástí služeb Městské knihovny v Praze je také činnost osvětová, vzdělávací a kulturně-výchovná, již se účastní ročně téměř 80 000 zájemců a která se ani zdaleka neomezuje jen na besedy se spisovateli, i když třeba právě večer s Ivanem Klírou patřil k těm nejúspěšnějším akcím.

Lidová univerzita (kulturní a vzdělávací centrum MKP) připravuje za cenu dostupnou široké veřejnosti kulturní pořady, přednáškové cykly a semináře k desítkám žádaným témat, organizuje filmový klub, který je druhým největším FK v republice. Akce Lidové univerzity v multifunkčních sálech budovy na Mariánském náměstí se staly neodmyslitelnou součástí pražského kulturního života, stejně jako např. Febiofest či festival One World, které zde rovněž probíhají. Lidová univerzita nabízí institucím i jednotlivcům také možnost krátkodobého pronájmu obou sálů. Ani po ničivém zásahu povodně se nesnížil zájem o akce LU, většina z nich se uskutečnila v náhradních prostorách a Pražané se mohou těšit na květen 2003, kdy budou sály po rekonstrukci znovu zprovozněny.

Další akce komornějšího rázu – besedy se spisovateli či výstavy výtvarných děl – připravují i jednotlivé pobočky. Významná část vzdělávacích aktivit je zaměřena na děti a mládež. Kromě výchovných koncertů jde především o rozsáhlý program knihovnicko-bibliografické přípravy, v němž jsou žáci a studenti seznamováni se službami veřejné knihovny a poznávají základy práce s informacemi.

Výběr ze vzdělávacích a kulturních akcí MKP uskutečněných v r. 2002:

Akce Lidové univerzity (mj. 31 přednáškových cyklů, 7 seminářů; 14 kurzů; 8 koncertů; atd.)

– názvy jednotlivých akcí:

Architektura a ekologie; Architektura zemí Beneluxu; Bible a apokalypsa; Britský kaleidoskop Karla Kyncl; Bydlení pod sluncem; Co daly naše země Evropě a lidstvu; České křižovatky; Člověk v tísní – lidská práva; Den s českou astrologií; 21. století – zrychlování času na Zemi; Febiofest 2002; Filmové pátky v MKP; Filmový klub MKP; Hledání tvarů aneb modelování hrou; Horská karavana – koncert čínské pěvkyně; Jak přežít padouchy; Jarní Prahou; Jak se zaplést s feminismem; Karel Hašler jak ho neznáme; Klub italského jazyka; Kolonizace severní Afriky ve středověku; Koncert Františka Nedvěda; Křeslo pro hosta – Michal Viewegh; Kurz alternativních metod sebepoznání; Kurz anglického jazyka; Kurz francouzského jazyka; Lásky – sexualita a rodina 21. století; Linie a barva – malujeme na hedvábí; Magické studio; Magie a parapsychologie starověku; Mimoszemšťané – sen nebo skutečnost?; Modrá planeta; Nadstavbový kurz italštiny v Itálii; Nečisté hry; Neidentifikované létající objekty – záhada pro zítřek; Nešťastná Arábie; Občanská společnost; Opožděná nadílka – literární pořad; Počítače bez zábran; Pořady pro děti a mládež – školní představení; Posvátná místa Čech, Moravy a Slezska; Poznáváme Bretagne; Poznáváme Provence; Projekt obytný prostor – Země – voda – slunce – vzduch; Příběhy o legendární Atlantidě; Příběhy žen v zrcadle

„CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?“

výběr z odpovědí na anketní otázku

10 Nepostradatelnou součástí mého života. Mám s ní spojené neintenzivnější chvíle přemýšlení a vnitřního klidu.

Václav Malý, biskup

času; Romantické Středomoří; Setkání s poezií; Společenská odpoledne třetího věku; Staré japonské civilizace; Sřet civilizací; Škola emancipovaného rodičovství a občanství; Tajemství Ājurvédy; Utajovaný smutek Josefa Hlinomaze; Večery s hudbou, tancem a poezií; Velikonoční koncert; Víme co jíme a co bychom měli jíst?; Víme jak myslíme?; V jaké společnosti žijeme?; V Praze doma bez domova; Vůně horkých nocí; Vycházky za pražskou architekturou; Významní režiséři českého poválečného divadla; Za poznáním Blízkého východu; Zastaň se mě až umřu; Z atlasu světa mikropsýche; Za výtvarným uměním

Ústřední knihovna – Zahraniční divadelní režiséři a jejich inscenace; Významní režiséři českého poválečného divadla; Beseda s Jaromírem Vejvodou jr. a výstava ke 100. výročí narození skladatele J. Vejvody; Výstava k jubileu skladatele Igora Stravinského; Koniáš pro veřejnost (cyklus školení); pro děti: Kde končí svět (celostátní akce KDK SKIP); Noc v knihovně (celostátní akce KDK SKIP); Cesta do Evropy (ve spolupráci s Inf. centrem EU); Poznej a namaluj (literárně-výtvarná soutěž); Čínské loutkové divadlo (účastníci Mezinárodního festivalu loutk. divadel); Hrajte si s námi-cyklus; Besedy s ilustrátory dětských knih, Den dětí – velká hra, Divadlo Přepetro v MKP (integrované divadlo Pomocné školy Rooseveltova)

kn. Dittrichova – předvánoční návštěva Hrusic Josefa Lady pro dětské čtenáře; výstava fotografií Jaro v botanické zahradě

kn. Žižkov – Takový je můj svět (17. ročník literární a výtvarné soutěže pro děti)

kn. Braník – pro děti: Dokončí rozepsanou pohádku

kn. Jírovcovo nám. – Znáte knihovny Prahy 11? (soutěž)

kn. Krč – pro děti: Chceš se stát ilustrátorem? (ilustrace vybraných knih)

kn. Modřany – výstava Tajemství dřeva; pro děti: Vyznáš se ve své knihovně?

kn. Na Veselí – pro mládež: Besedy a autorská čtení s Ivanem Klímou, Ludvíkem Vaculíkem, Petrou Hůlovou, Jáchymem Topolem a Petrem Placákem; pro děti: O hubaté Máně (loutkové divadlo); Přečteme si knížku, ale nejprve si ji uděláme...aneb leporelo pro nejmenší

kn. Novodvorská – pro děti: O Rytířích a strašidlech (beseda v dobových kostýmech)

kn. Opatov – Tvorba vlastních www stránek; Internet pro začátečníky a pokročilé; pro děti: Praha 11...jak ji vidím já (výtvarná a fotografická soutěž); výstavy artotéky: Josef Paleček – grafika a ilustrace; Malované kameny Růženy Širotkové; Václav Hanuš – obrazy

kn. Barrandov – Muzic art (prezentace činnosti SZUŠ, vystoupení komorního orchestru); Cyklus hudebních besed – hudební nahrávky spojené s živou hudební interpretací; K počtě J. R. R. Tolkiena (výtvarná soutěž)

kn. Cibulka – Tradiční „Václavské odpoledne“ (pouť spojená se soutěžemi, hrami a odměnami)

kn. Lužiny – Výstava z díla ak. sochařky V. Růžičkové-Bejrové; pro děti: Od hliněné destičky k Internetu; Milan Rúfus – Rozprávky (Divadlo Lampion); Malujeme velikonoční keramiku (Ars mecum); Ukázka hry na slovenské lidové nástroje

kn. Na Skalce – „Představujeme“ – výstava grafiky naivního malíře J. Tyxy; pro mládež: Nad knížkami T. Pratchetta s překladatelem J. Kantůrkem; pro děti: Od rukopisu ke knize (beseda s redaktorkou Albatrosu); Miss čarodějnice (kostymované odpoledne); O Liskulce (beseda s autorkou knihy I. Gálovou); Skládáme origami (přednáška s dílnou); Harry Potter a kouzelné sluchátko (divadelní představení); Africké odpoledne (ve spolupráci s Humanitas Africa); Co děláme, když nečteme (ukázky zájmových aktivit dětí); Historie Divokého Západu (přednáška v kostýmech s ukázkami zbraní)

kn. Stodůlky – pro děti: Literární toulky (návštěva Čapkovy Strže); Česká poezie (literární dílna, recitace dětí); Velikonoce a jarní květiny (vycházka do přírody); Návštěva divadelního představení J. K. Tyla – Fidlavačka

kn. Zborovská – Přednášky: Paměti architekta Sokola; Významné osobnosti a důležité události v Praze; Historická budova Národního muzea; Pocta Vincenci Morstadtovi; Vzpomínky Geraldine Muchové; pro mládež: Voskovec, Werich a Osvobozené divadlo (literární pořad); pro děti: Pipi Dlouhá punčocha (ilustrace ke knize, práce dětí v rámci besedy)

kn. Břevnov – Literární večery: Jiří Stránský, Zdeněk Mahler, Vladimír Merta, Miroslav Hupčtych; pro děti: výstava Cestou domů (výtvarné práce dětí z dětských domovů)

kn. Letná – pro děti: soutěž: Správný chovatel; Cesta do Evropy; Svět fantazie; Velikonoce; Zimní odpoledne s čertem

kn. Holešovice – Podvečery v knihovně; Renesanční tanec (skupina Iris)

kn. Bohnice – pro děti: České knihovny na Internetu (soutěž)

kn. Černý Most – pro děti: Strašidýlka (výtvarná soutěž a výstavka)

kn. Kobylisy – pro domov důchodců: literárně-hudební pásmo: Jarmark; Vějířkový ples; Masopust; Karolína Světlá

kn. Vysočany – pro děti: Pohádka o vodníkovi (divadelní představení); Dějiny Vysočan (literární pásmo)

kn. Ruská – pro děti: Speciálně upravené besedy pro dyslektické děti a děti s kombinovanými vadami; Besedy na téma Český rok pro dětské pacienty odd. plastické chirurgie nemocnice Královské Vinohrady; Podzimní výtvarná soutěž

kn. Skalka – pro děti: Cestování po Evropě; Vyrábíme s podzimem; Pátráček (soutěž o knihovně); Výtvarná soutěž

kn. Vršovice – pro děti: Knihomol 2002; Vršovické pověsti (literární soutěž); Podzimní výtvarná soutěž

kn. Zahradní Město – pro děti: O velikonoční tradici; Podzimní výtvarná soutěž

V rodině velkých evropských knihoven

Zahraniční spolupráce MKP

Kontakty do zahraničí směřuje Městská knihovna v Praze zejména na evropské metropolitní a velkoměstské knihovny. Je členem „International Association of Metropolitan Libraries“ (INTAMEL). Ředitel T. Řehák se zúčastnil konference INTAMEL ve Stockholmu, kde mj. navázal kontakty důležité pro mezinárodní pomoc českým knihovnám postiženým záplavami.

Přínosem byly studijní pobyty zástupců MKP v knihovnách těchto měst: Bratislava, Budapešť, Varšava, Vídeň, Vilnius a Šilute (Litva) i reciproční studijní pobyty tamních knihovníků v Městské knihovně v Praze. Z desítek odborných návštěv v MKP jmenujme např. exkurzi skupiny amerických knihovníků nebo ředitelů francouzských městských knihoven.

„IV. Severský festival pojízdných knihoven“ ve finském Turku navštívil jeden z pracovníků pojízdné knihovny MKP.

T. Řehák se zúčastnil konference v dánské Kodani, zaměřené na téma „Veřejné knihovny jako součást demokratického procesu“.

J. Štěrbová zastupovala knihovnu na záhřebském sympoziu o postavení veřejných knihoven v globalizované Evropě.

Hudební úsek Ústřední knihovny je aktivním členem „Mezinárodní asociace hudebních knihoven a informačních pracovišť“ (IAML).

Divadelní úsek Ústřední knihovny je aktivním členem „Mezinárodní organizace divadelních knihoven a muzeí“ (SIBMAS).

Řada zahraničních knihoven i dalších institucí a jednotlivců výrazně pomohla MKP při odstraňování povodňových škod.

Hospodaření MKP v r. 2002

Rozbor hospodaření MKP v roce 2002 – hlavní činnost

(uvedené částky jsou v tisících Kč)

	Skutečnost k 31. 12. 2002	Skutečnost k 31. 12. 2001	Index 2002/2001
TRŽBY CELKEM	15 175	14 317	1,06
z toho: z knihovnické činnosti	13 212	12 093	1,10
NÁKLADY CELKEM	178 747	168 380	1,07
Spotřebované nákupy	33 160	38 110	0,87
z toho: spotřební materiál	22 055	23 213	0,95
dlouhodobý hmotný majetek	6 557	11 136	0,59
spotřeba energie	4 548	3 761	1,21
Služby	34 476	34 095	1,02
z toho: výkony spojů	3 969	3 920	1,02
nájemné a služby	16 670	15 235	1,10
úklid	4 158	4 320	0,97
opravy a udržování	4 464	5 370	0,84
cestovné	357	262	1,37
Osobní náklady	102 574	90 087	1,14
z toho: mzdové náklady	73 977	65 077	1,14
Daně a poplatky	119	132	0,91
Ostatní náklady	1 070	355	3,02
z toho: škody (převážně povodňové)	524	11	47,64
Odpisy	7 348	5 346	1,38
Neinvestiční příspěvek Hl. m. Prahy	162 393	153 960	1,06
Hospodářský výsledek (náklady)	163 572	154 063	1,07
Použití rezervního fondu a krytí hlavní činnosti	155	103	1,51
Počet pracovníků	450	450	1,00
1/12 průměrného celoročního příjmu pracovníka	13 699	12 051	1,14

Rozbor hospodaření MKP v roce 2002 – doplňková činnost

(uvedené částky jsou v tisících Kč)

	Skutečnost k 31. 12. 2002	Skutečnost k 31. 12. 2001	Index 2002/2001
Výnosy – tržby celkem	1 299	2 162	0,60
Náklady celkem	656	946	0,69
Hospodářský výsledek	643	1216	0,53

Přehled kapitálových výdajů

(uvedené částky jsou v tisících Kč)

	skutečnost 2002	vlastní zdroje	příspěvek MHMP
stavební rekonstrukce poboček	12 234	2 303	9 931
výpočetní technika	5 317	1 318	4 000
dopravní prostředky (pick-up; motocykl)	492	492	
knihářská technika	174	174	
snížení investičního fondu ve prospěch odpisů	1 000	1 000	
snížení investičního fondu ve prospěch neinvestičních výdajů – povodně	2 000	2 000	
zajištění regionálních funkcí veřejných knihoven	91		91
celkem	21 308	7 287	14 021

„CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?“

výběr z odpovědí na anketní otázku

Místo, kam se vždycky těším a kde jsem vždy vlídně přijat. Místo, odkud si vždycky odnesu radost a poučení. Čtenářský průkaz je ta nejlepší kreditní karta, jakou člověk může mít.

J. Tatar

Víme co, víme jak

Perspektivy

- Knihovna postupně, ale rychle spěje k podobě, kdy její organizační, kapacitní, technologické a ekonomické možnosti budou optimálně využity pro knihovnické služby špičkové evropské úrovně
- Služby knihovny zůstanou určeny všem věkovým, sociálním i profesním skupinám
- Zdůrazníme orientaci na děti, mládež a studenty a posílíme služby handicapovaným spoluobčanům
- Knihovnu bude aktivně využívat asi 15 % obyvatel města, což je podíl běžný ve vyspělé Evropě
- Škála služeb i rozsah fondů v jednotlivých pobočkách budou účelně odstupňovány
- Umístění poboček se bude řídit místními podmínkami (koncentrace obyvatel a škol, možnost napojení na informační síť), ve spolupráci zejména s městskými částmi bude knihovna operativně poskytovat i jiné formy služeb, jako jsou např. bibliobusy
- Knihovna se soustředí na účelnou spolupráci v rámci českého knihovnictví i v evropském měřítku a zejména na spolupráci s pražskými místními knihovnami, což bezprostředně vyplývá z její nové role krajské knihovny pro Kraj Praha
- Knihovna musí efektivně skloubit roli moderního průvodce ve světě zrychlujících se informačních toků s rolí ochránce tradičních hodnot a klasické vzdělanosti

a předpoklady k jejich dosažení

- Dobrý kolektiv pracovníků se širokým záběrem znalostí, jejichž odborná úroveň je průběžně zvyšována interním systémem vzdělávání
- Racionální uspořádání, modernizace a automatizace i patřičný rozsah knihovní sítě, přičemž k udržení a rozvoji vysokých standardů bude nutné vícezdrojové financování a spolupráce městských částí
- Lokalizace knihoven sítě v místech dobře dostupných a v objektech vlastních, obecních nebo takových, kde můžeme počítat se stabilitou nájemních podmínek
- Maximální důraz na progresivní pracovní postupy a nové technologie, které výrazně zpřehledňují výpůjční systém, umožňují racionálnější práci s fondem a efektivní využití databází a datových sítí s důrazem na plnou automatizaci knihovní sítě nejpozději do r. 2010

„CO PRO MNE ZNAMENÁ KNIHOVNA?“

výběr z odpovědí na anketní otázku

11+1

Dům, kde bydlí knihy
 dům, kde bydlí skvělí lidé
 také dům, který jde naproti zvědavým
 místo, kde každý najde odpověď na svoji otázku
 také místo, kde dnes už nebydlí jen knihy, ale i docela jiné věci
 dům, který svoje dveře otevírá všem bez výjimky
 místo, které přivítá svojí vlnitou tvář každého příchozího, a dává mu najevo, že je tu hlavně pro něho
 také dům, který se zvláště přívětivě tváří na ty nejmenší
 místo, které všemi způsoby přispívá ke vzdělanosti
 dům, kde jsem většinu života bydlela i já
 dům, do kterého je radost vstupovat

Anna Bimková

KONTAKTY:

Ústředna MKP:		222 113 111	
Ředitel:	RNDr. Tomáš Řehák	222 113 300	reditel@mlp.cz
PR-tisková mluvčí:	PhDr. Jitka Fišerová	222 113 306	pr@mlp.cz
Akvizice:	Mgr. Zdeňka Prahlová	222 113 207	nakup@mlp.cz
Právní odd.:	Mgr. Pavel Rubeš	222 113 318	pravni@mlp.cz
Ostatní kontakty na:			www.mlp.cz

VÝROČNÍ ZPRÁVA MĚSTSKÉ KNIHOVNY V PRAZE ZA ROK 2002

Text zpracovali: V. Nejedlý, T. Řehák, J. Vávra J. Fišerová, M. Kadeřábková, L. Matyášová

Spolupracovali: J. Alexová, O. Černý, H. Hrochová, L. Kadeřábková, Z. Kopencová, Z. Prahlová, P. Puršová,
M. Řeřichová, D. Volencová, J. Štěřbová

Grafická úprava: R. Leiblová

Vydala: Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

Vydání: 1.

Rok vydání: 2003

Litografie: AdAm studio, Praha

Tisk: DURABO

© Městská knihovna v Praze 2003

ISBN: 80-85041-64-2

již informační a kulturní
již 111 let Vám nabízíme bohatství světa

...a budeme v tom pokračovat!

